

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517202214
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2517202214.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová, v spore žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Trnava, Ludvika van Beethovena 26, IČO: 00 175 480, zastúpeného advokátskou kanceláriou: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mliekárenska 2, IČO: 36 662 291, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpenému advokátskou kanceláriou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 14C/21/2017-500 zo dňa 13.8.2020 - žalobcu proti výrokom III. a V. a žalovaného proti výrokom II., IV. a V., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov II. III., IV., V. p o t v r d z u j e .

II. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie 346,62 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 346,62 Eur od 27.06.2016 do zaplatenia zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 71,74 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 71,74 Eur od 27.06.2016 do zaplatenia, do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd žalobu vo zvyšnej časti o zaplatenie 294,50 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 294,50 Eur od 27.06.2016 do zaplatenia, zamietá.

IV. Súd určuje, že ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo dňa 16.12.2008 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného Bankou, alebo zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“ , je neprijateľnou podmienkou a je neplatná.

V. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 79,86 %.

2. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania s prihliadnutím na nesporné skutkové tvrdenia strán. Súd vychádzal z toho, že vlastníci bytov v bytovom dome č. 365 Vrbové, zastúpení Bytovým družstvom so sídlom v Trnave a žalovaný ako banka (v tom čase Dexia banka Slovensko a.s.) uzavreli zmluvu o termínovanom úvere č.

06/093/08 na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť klientovi úver vo výške 33.160,72 Eur za účelom vybudovania plynovej kotolne v bytovom dome. Úročenie bolo dojednané v odseku 2.2.4. zmluvy, keď celková reverzibilná úroková sadzba je hodnota 6 mesačného EURIBOR plus úrokové rozpätie 1,75 % p.a. V bode 5.5. zmluvy je obsiahnuté dojednanie „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného Bankou, alebo zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“

3. Z listu Dexia banka Slovensko a.s. zo dňa 01.12.2011 adresovaného žalobcovi vyplýva, že ním banka žalobcovi oznamuje že v súvislosti s bodom 5.5. úverovej zmluvy pristúpila k zmene úrokového rozpätia na 2,5 % p.a. ktorá zmena bude realizovaná odo dňa. 05.12.2011, s tým že celková úroková sadzba bude predstavovať hodnotu 6 mesačného EURIBORU + 2,5 % p.a.

4. Listom zo dňa 18.01.2016 sa vlastníci bytového domu č. 365 obrátili na NBS zo žiadosťou o preskúmanie postupu žalovaného pod ad 31/ bytový dom 365 s uvedením že dňa 01.12.2011 adresoval žalovaný žalobcovi oznámenie o zmene úrokovej sadzby, v ktorom oznámil že v súvislosti s bodom 5.5 zmluvy banka mení dňom 01.07.2011 úrokové rozpätie na 2,5 % p.a. bez ďalšie zdôvodnenia. Pri bodoch ad 14, 15 , 33, 44 predmetnej žiadosti sa uvádza že predmetné potvrdenie vystavil žalovaný žalobcovi až po jeho žiadosti.

5. Súd skonštatoval, že žalobca a žalovaný na pojednávaní dňa 13.08.2020 predniesli nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a to ako skutkových tvrdení, popieranie skutkových tvrdení protistrany tak aj nové návrhy na vykonanie dôkazov. Vzhľadom na povinnosť strán uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, súd s poukazom na ust. § 153 ods. 2 CSP v spojení s § 153 ods. 1 CSP ako na neuplatnené včas neprihliadal. Súd vychádzajúc z predmetu sporu ktorým je bezpochyby nárok spotrebiteľov na vydanie bezdôvodného obohatenia, uplatnil sudcovskú koncentráciu a neprihliadal na neskoro vznesené prostriedky procesného útoku a procesnej obrany žalobcu nakoľko tento je v predmetnom konaní zastúpený advokátom a preto sa v zmysle ust. § 291 ods. 3 ustanovenie § 296 v spotrebiteľskom spore nepoužije. Spotrebiteľ zastúpený v spotrebiteľskom spore advokátom teda môže predkladať a označiť všetky skutočnosti a dôkazy do vyhlásenia uznesenia o vyhlásení dokazovania za skončené a súčasne sa pri zastúpení advokátom neuplatní výnimka o nemožnosti použitia ustanovení o sudcovskej a zákonnej koncentrácii v spotrebiteľských sporoch. Uvedené sa predovšetkým vzťahuje na pojednávaní prvýkrát prednesené skutkové tvrdenia žalobcu a to - nedoručenie oznámenia o zmene úrokovej sadzby žalobcovi, tvrdenia a jeho dodatočnom vyhotovovaní a tvrdenia o kontraktáčnom procese pri uzatváraní úverovej zmluvy a prvýkrát prednesené skutkové tvrdenia žalovaného - informovanie správcu osobne o zvýšení úrokových sadzieb, tvrdenie o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky čl. 5.5., o zasielaní návrhu zmluvy žalobcovi na pripomienkovanie a jej pripomienkovanie a dopĺňanie žalobcom. V súvislosti s uvedeným súd neprihliadal na všetky žalobcom a žalovaným na pojednávaní dňa 13.08.2020 vznesené návrhy na vykonanie dokazovania, vrátane navrhnutých výsluchov svedkov a predložených listín - oznámení a zápisníc.

6. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 52 ods. 1 a 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 488, § 489, § 497, zák. č. 40/1964 Zb. - Občiansky zákonník (ďalej aj len OZ), § 8b ods. 1 účinného do 31.10.2018, § 9 ods. 7 účinného od 1.11.2018 zák. č. 182/1993 Z.z. (ďalej aj len ZoVB), s použitím procesných ustanovení § 290 a § 298 ods. 1 CSP.

7. K námietke nedostatku právomoci súdov SR s poukazom na rozhodcovskú doložku obsiahnutú v bode 15.11. úverovej zmluvy, súd prvej inštancie uviedol, že túto vyhodnotil ako platne uzavretú, ktorá nemá znaky neprijateľnej podmienky. Rozhodcovská doložka nevyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania, nie je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode jednej z procesných strán. Žalobcovi bola daná možnosť výberu medzi tým, či o vzájomných sporoch z úverovej zmluvy bude príslušný rozhodovať rozhodcovský súd alebo všeobecný súd, žalobca však možnosť výberu nevyužil

a nevyznačením nesúhlasu v predznačenom políčku vyslovil súhlas s príslušnosťou rozhodcovského súdu na prejednávanie a rozhodovanie sporov v súvislosti so zmluvou o úvere a návrh rozhodcovskej zmluvy prijal. Bližšie odkázal rozhodnutie NS SR 3Cdo/80/2017. Vzhľadom na skutočnosť, že Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie bol dňom 01.01.2019 zrušený bez právneho nástupníctva, bolo by zastavenie konania z dôvodu platne dojednanej rozhodcovskej doložky v podstate odňatím spravodlivosti, nakoľko by nebolo iného orgánu na ktorý by sa žalobca so svojím nárokom mohol obrátiť.

8. Prvoinštančný súd skonštatoval, že o miestnej príslušnosti tunajšieho súdu bolo právoplatne rozhodnuté uznesením KS v Žiline zo dňa 27.02.2017 (č.l. 95), v ktorom súd uviedol, že pôvodný žalobcovia spĺňajú definíciu spotrebiteľov, zmluvný vzťah medzi stranami sporu je spotrebiteľským a títo majú právo výberu popri všeobecnom súde žalovaného podať žalobu aj na súde, v obvode ktorého majú bydlisko. Žaloba bola podaná na miestne príslušnom súde, pričom s poukazom na ust. § 36 ods. 2 C.s.p. táto trvá podľa okolností v čase začatia konania až do jeho skončenia.

9. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je podľa prvoinštančného súdu právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ a zákona č. 129/2010 Z.z.). K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že predmetnú úverovú zmluvu uzavrel so žalovaným správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znení § 8b ods. 1 ZVB v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Dlžníkmi z takto uzavretej zmluvy sú však nepochybne jednotliví vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, čo vyplýva aj z ust. § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch. Správca pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy konal v mene vlastníkov a na ich účet. Práva a povinnosti z uzavretej úverovej zmluvy vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov, pričom je teda možné dôjsť k záveru, že kým žalovaný ako banka pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome pri obstarávaní úveru za účelom vybudovania plynovej kotolne v bytovom dome, v rámci svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti nekonali. To že za vlastníkov v rámci zákonného splnomocnenia konal správca, ich postavenie nemení, sú subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu.

10. S poukazom na ust. § 1 ods. 2 písm. a/ a e/ zákona č. 258/2001 Z.z. podľa súdu prvej inštancie nejde o spotrebiteľský úver a vzťah medzi vlastními bytov ako dlžníkmi a bankou ako veriteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

11. Medzi stranami nebolo sporné že pri pôvodnom úrokovom rozpätí by žalobca za obdobie od 21.07.2014 do 20.05.2016 zaplatil na úrokoch celkovo sumu 186,88 pričom skutočne po vykonaní zmeny úrokového rozpätia za obdobie od 21.07.2014 do 20.05.2016 zaplatil na úrokoch žalovanému sumu 258,62. Čo vyplýva, aj z výpočtu predloženého žalobcom a následného vyjadrenia žalovaného č.l. 394 spisu. Otázka o akú sumu viac teda žalobca/vlastníci bytov žalovanému zaplatili na úrokoch od 21.07.2014 do 20.05.2016 v súvislosti so zmenou úrokovej miery žalovaným v súvislosti s bodom 5.5. úverovej zmluvy teda spornou nebola.

12. V súvislosti s časťou nároku žalobcu uplatneného ako úroky za obdobie od 20.11.2011 do 20.06.2014 v celkovej výške 294,50 Eur súd uvádza, že tento vzhľadom na vznesenú námietku premĺčania zo strany žalovaného nemohol žalobcovi priznať nakoľko k jeho uplatneniu na súde došlo žalobcom po uplynutí dvojročnej subjektívnej premĺčacej doby.

13. Podľa prvoinštančného súdu z vykonaného dokazovania v spojení s nespornými skutkovými tvrdeniami strán vyplynulo že žalobca sa najneskôr v mesiaci december 2011, nakoľko dňa 01.12.2011 bolo na poštovú prepravu dané oznámenie o zmene úrokového rozpätia adresované žalobcovi, ktoré priložil k žalobe žalobca a sám žalobca v žalobe tvrdil, že ho žalovaný žalobcovi zaslal - čo nebolo popreté. Uvedené vyplýva aj z podacieho hárku zo dňa 01.12.2011. Nakoľko to bol práve žalobca, ktorý predmetné oznámenie priložil k žalobe, súd vychádzal z predpokladu že mu doručené muselo byť a bolo, čo vyplýva podporne aj z obsahu sťažnosti adresovanej NBS, kde v ad / 31 neuvádza že by mu potvrdenie o zmene úrokovej sadzby bolo žalovaným vydané až na jeho žiadosť (na rozdiel od iných bytových domov). Keďže konkrétny dátum kedy malo byť žalobcovi doručené predmetné oznámenie netvrdil, súd vychádza zo všeobecne známej skutočnosti o dobe prepravy listinných zásielok

a teda že predmetné oznámenie muselo byť žalobcovi doručené v prvom týždni mesiaca december 2011 (rovnako Okresný súd Trnava v rozsudku sp. zn. 11c/33/2017). Podľa názoru súdu sa tak žalobca v decembri 2011 dozvedel všetky skutkové okolnosti z ktorých mohol usúdiť že žalovaný bez právneho dôvodu inkasuje resp. každý mesiac pri úhrade predmetnej splátky zinkasuje vyššiu sumu úrokov než na akú mu v zmysle úverovej zmluvy vznikol nárok. Žalobcovi ako správcovi, ktorý koná v mene a na účet žalobcov, začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba ohľadne pohľadávky vzniknutej z bezdôvodného obohatenia za neoprávnené zvýšenie úrokového rozpätia a v prípade nárokov vzniknutých do 20.06.2014 (nakoľko pre tieto plynúce premlčacia doba samostatne za každý deň neoprávneného užívania) táto dvojročná subjektívna premlčacia doba uplynula ešte pred uplatnením nároku žalobou dňa 30.06.2016. Nakoľko súd dospel k záveru že došlo k uplynutiu subjektívnej premlčacej lehoty vo vzťahu k úrokom zaplateným vlastníckmi bytov pred 30.06.2014, bolo nadbytočné zaoberať sa otázkou či došlo aj k uplynutiu objektívnej premlčacej doby a to či už 3 alebo 10 ročne.

14. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedel až z oznámenia NBS zo dňa 15.04.2016, nakoľko už na samotnú NBS sa žalobca obrátil disponujúc všetkými podstatnými skutkovými okolnosťami, z ktorých mohol vyvodiť záver o tom kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil a že k bezdôvodnému obohateniu naozaj došlo. NBS vo svojom stanovisku v podstate žalobcovi len oznámila právny názor ohľadom charakteru jednotlivých zmluvných podmienok.

15. Pokiaľ žalobca žiadal, aby súd žalovaným vznesenú námietku premlčania vyhodnotil ako vznesenú v rozpore s dobrými mravmi, súd prvej inštancie dospel k záveru, že samotná neprijateľnosť zmluvnej podmienky na základe ktorej žalovaný inkasoval vyššiu sumu úrokov mesačne než na akú mal podľa úverovej zmluvy nárok, rozpor s dobrými mravmi nezakladá. Ani samotná skutočnosť, keď dochádza k úmyselnému obohacovaniu nie je automaticky skutočnosťou, pri ktorej by mohlo dôjsť ku konštatovaniu že námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi, v opačnom prípade by ust. 107 ods. 2 posledná veta v spojení s § 100 ods. 1 OZ nadobudlo obsolentnú povahu a nebolo by ho možné na prípady premlčania úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia aplikovať. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v predmetnom prípade neboli zistené také okolnosti za ktorých bola námietka premlčania vznesená žalovaným uplatnená, ktoré by svojou výnimočnou intenzitou odôvodňovali odoprieť žalovanému právo uplatniť námietku premlčania.

16. Z dôvodu dôvodne vznesenej námietky premlčania súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti o zaplataenie 294,50 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 294,50 Eur od 27.06.2016 do zaplataenia vo výroku III tohto rozsudku zamietol.

17. Po posúdení námietky premlčania sa prvoinštančný súd zaoberal zostávajúcou časťou uplatneného nároku žalobcu nedotknutého späťvzatím žaloby a s tým spojeným zastavením konania, resp. nedotknutého dôvodne vznesenou námietkou premlčania žalovaného a dospel k záveru, že v tejto časti t.j. o zaplataenie sumy 71,74 eur vrátane príslušenstva je nárok dôvodný a je mu potrebné vyhovieť.

18. K uvedenému záveru súd prvej inštancie dospel potom ako vyhodnotil ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo dňa 16.12.2008 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného Bankou, alebo zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“, ako neprijateľnú podmienku a teda neplatné ustanovenie zmluvy o termínovanom úvere (§ 298 CSP).

19. Súd dospel k záveru, že takéto ustanovenie zmluvy pripúšťa rôzny výklad a umožňuje uplatniť svojvôľu žalovaného - banky pri jednostrannej zmene úrokovej sadzby a tým výrazne znevýhodniť vlastníkov bytov ako spotrebiteľov. Predmetné ustanovenie zmluvy je neurčité, pričom jeho neurčitosť spočíva v skutočnosti že používa pojem “miera rizika klienta“, ktorý nie je v zmluvy jasne definovaný a vysvetlený čo potvrdil vo svojom vyjadrení aj žalovaný. Túto neurčitosť nie je možné odstrániť výkladovými pravidlami stanovenými v § 35 ods. 2 OZ. Neumožňuje spotrebiteľom predpokladať obsah

zmien úrokovej sadzby, ktoré môžu nastať v budúcnosti. Neumožňuje spotrebiteľom alebo správcovi, ktorý koná v ich mene a na ich účet, pričom mu zmluva aj ukladá ako správcovi výslovne povinnosti prispôbiť svoje správanie tak aby túto „mieru rizika“ na svojej strane znížili prípadne aspoň nezvýšili. Takéto ustanovenie je neprijateľnou podmienkou nakoľko je v priamom rozpore s ust. § 53 ods. 4 písm. i /Občianskeho zákonníka, a teda umožňuje žalovanému ako dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve nakoľko dôvod pre ktorý môže žalovaný k takejto zmene jednostranne pristúpiť je v zmluve vymedzený len neurčito, resp. príkladmo odkazuje na skutočnosti s ktorými môže takáto zmena miery rizika súvisieť s uvedeným slovného spojenia „predovšetkým“ z čoho je možné vyvodiť že nie „výlučne“. Predmetné ustanovenie poukazuje na zmenu ratingu klienta stanoveného bankou, zmenu rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených NBS a že rozhodujúce pre posúdenie sú skutočnosti platné v čase ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi skutočnosťami. Z úverovej zmluvy však nevyplýva akým spôsobom a na základe akých skutočností stanovila banka rating klienta pri uzatváraní zmluvy resp. jeho rizikovú váhu podľa pravidiel NBS. Skutočnosť že žalovaný v rámci argumentácie uviedol že konkrétne metódy posudzovania rizík klienta predstavujú obchodné tajomstvo, ktoré banka nezverejňuje ani nesprístupňuje, len dokresľuje, že spotrebiteľ na základe ustanovenia bodu 5.5 zmluvy nemá možnosť zistiť či žalovaný ako banka pri zmene úrokovej miery /a to či už v jeho prospech alebo neprospech/ postupovala v súlade alebo v rozpore s predmetným dojednaním, nakoľko jeho všeobecnosť neumožňuje riadne zistiť jeho obsah. Rozhodnutie o zmene úrokovej miery je tak ponechaná na jednostrannom rozhodnutí žalovaného bez jasných, určitých a predvídateľných podmienok, čo samo o sebe zakladá zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

20. V čase uzavierania predmetnej úverovej zmluvy dňa 16.12.2008 nebolo v občianskom zákonníku ustanovenie ktoré bolo prijaté neskôr a účinné až od 01.06.2010 v súčasnosti § 53 ods. 15 písm. a) OZ z ktorého vyplýva výnimka vo vzťahu k neprijateľným podmienkam podľa § 53 ods. 4 písm. i OZ) v tom zmysle, že za neprijateľnú podmienku sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu. Z uvedeného je zrejmé, že zákonodarca z účinnosťou od 01.06.2010 chcel okruh neprijateľných podmienok zúžiť a podmienky inak naplňajúce skutkovú podstatu ust. § 53 ods. 4 písm. i) ako neprijateľné neoznačiť v prípade zmeny úrokovej sadzby z vážneho objektívneho dôvodu. Súd však pri posudzovaní právneho vzťahu ako aj dôsledkov hmotnoprávnej úpravy na právny vzťah strán sporu mohol vychádzať len z ustanovení OZ platných a účinných v čase uzavretia úverovej zmluvy t.j. dňa 16.12.2008, na neskôr prijatú právnu úpravu, ktorá stanovila výnimky z neprijateľných podmienok, retroaktívne prihliadať nemohol.

21. Predmetné ustanovenie bodu 5.5. zmluvy sa netýka ceny plnenia, nakoľko úrok bol medzi zmluvnými stranami dojednaný v bode 2.2.4 úveru, pričom bod 5.5. obsahuje „právo“ banky jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu v prípade neurčito stanovených podmienok. Netýka sa preto ceny plnenia, ale v podstate ide o sankciu za porušenie jasne nestanovených povinností zmluvnej strany resp. naplnenia neurčito stanovených predpokladov.

22. Nakoľko žalovaný individuálne dojednanie predmetného bodu zmluvy netvrdil včas, na jeho neskoršie tvrdenia súd neprihliadal, a dospel k záveru, že bod 5.5. úverovej zmluvy nebol individuálne dojednaný. Pričom dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednania určitej zmluvnej podmienky bezpochyby zaťažuje žalovaného ako dodávateľa, a ten si v tomto smere nesplnil včas ani povinnosť tvrdenia, z čoho pri uplatnení sudcovskej koncentrácie rezultoval záver o nepreukázaní individuálneho dojednania predmetnej zmluvnej podmienky.

23. Súd prvej inštancie mal za nesporné a preukázané že za obdobie od 21.07.2014 do 20.05.2016 mal zaplatiť žalobca na úrokoch celkovo sumu 186,88 pričom skutočne po vykonaní zmeny úrokového rozpätia zaplatil sumu 258,62. Rozdiel, t.j. suma ktorú žalovaný od žalobcu inkasoval na základe zmeny úrokovej sadzby vykonanej podľa bodu 5.5. zmluvy vyhodnotenej súdom ako neprijateľnej podmienky t.j. neplatnej, predstavuje 71,74 Eur. Prijatie uvedených úrokov od žalobcu je prijatím plnenia bez právneho dôvodu, na vrátenie ktorého plnenia vznikol žalobcovi nárok, a preto súd vo výroku II. tohto rozsudku

uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 71,74 eur ako sumu bez právneho dôvodu prijatých úrokov, o ktorú sumu sa majetok žalobcu resp. vlastníkov bytov v mene ktorých a na ich účet žalobca koná, zmenšil.

24. Súd prvej inštancie mal za to, že plnenie ktoré nad rámec zmluvne dojednaných úrokov žalovaný od žalobcu prijal, nemá charakter plnenia z neplatného právneho úkonu aj napriek záveru o neplatnosti bodu 5.5. úverovej zmluvy ako neprijateľnej podmienky, nakoľko úverový vzťah medzi vlastními bytov a žalovaným trval, žalobca resp. vlastníci neplnili žalovanému na základe neplatného právneho úkonu ale z dôvodu absolútne neplatnosti neprijateľnej podmienky, na základe ktorej žalovaný zvýšené úroky inkasoval, neexistoval právny dôvod plnenia žalobcu žalovanému nad rámec zmluvných úrokov.

25. S použitím § 517 ods. 1 a 2 a § 563 OZ posudzoval súd aj otázku nároku na úroky z omeškania a dospel k záveru, že s poukazom na ust. § 563 keďže žalobcami uplatnený a súdom uznaný nárok je bezdôvodným obohatením, a čas plnenia nebol medzi stranami dohodnutý, nevyplýva z právneho predpisu, ani nebol určený v rozhodnutí, je dlžník - žalovaný, povinný splniť svoj dlh, prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ - žalobca o to požiadal.

26. V konaní žalobca preukázal (a nebolo to ani sporné), že listom zo dňa 20.06.2016 (č.l. 499) žalovaného vyzval na úhradu pohľadávky vo výške 712,76 Eur do 3 dní od doručenia výzvy, pričom výzva bola žalovanému doručená dňa 20.06.2016. Dňom 24.06.2016 tak bol žalobca povinný plniť celú pohľadávku z bezdôvodného obohatenia nakoľko posledné úroky prijal bez právneho dôvodu 20.05.2016, a 25.06.2016 sa žalovaný dostal do omeškania zo zaplatením bezdôvodného obohatenia, a od 25.06.2016 tak žalobcom patrí nárok na úroky z omeškania zo sumy 71,74 Eur (preukázaná pohľadávka na vydanie bezdôvodného obohatenia, nepremičaná a splatná ku dňu 25.06.2016). Nakoľko súd je viazaný žalobným návrhom a žalobca s v žalobe uplatnil úroky z omeškania až od 27.06.2016, súd mu nemohol priznať viac ako žiadal, a preto mu priznal úroky z omeškania od 27.06.2016. Žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ, ktoré súd priznal. Výška úroku je daná podľa základnej úrokovej sadzby ECB v zmysle § 17 ods. 1 zák. 659/2007 Z.z. a § 3 Nariadenia vlády 87/93 Z.z. plus 5 % bodov (dňa 25.06.2016 - 0,00%).

27. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 CSP (pri nezistení žiadnych dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali náhradu trov konania pomerne úspešnej strane sporu nepriznať) tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 79,86 %, pričom postupoval v zmysle § 255 ods. 2 CSP, s tým, že žalovaný je tou stranou sporu, ktorá má čiastočný úspech vo veci, keď k tomu záveru súd dospel na základe toho, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 712,86 € s príslušenstvom (vzhľadom na skutočnosť, že konanie bolo vo výroku I. čiastočne zastavené na základe späťvzatia žaloby, procesne zavinil zastavenie konania žalobca, pričom pre účely rozhodovania o trovách konania toto súd posudzoval ako neúspech žalobcu), a súdom mu bola priznaná suma 71,74 € s príslušenstvom, čomu zodpovedá úspech žalobcu 10,07 % (71,74 € zo sumy 712,86 €), úspech žalovaného (neúspech žalobcu) 89,93 % a čistý úspech žalovaného predstavuje 79,86 % (89,93 % - 10,07%).

28. Žalovaný v podanom odvolaní proti výrokom II., IV. a V. napadnutého rozsudku uplatnil odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), d), e), h) CSP a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

29. V prvej časti odvolania pod I. žalovaný namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP) s tým, že táto vada spočíva v nesprávnej aplikácii § 290 a nasl. CSP a § 153 CSP. V tejto súvislosti predovšetkým namietal záver súdu prvej inštancie, že určil čl. 5.5 predmetnej zmluvy o termínovanom úvere za neprijateľnú zmluvnú podmienku ex offa postupom podľa § 298 ods. 1 CSP napriek tomu, že nejde o spotrebiteľský spor podľa § 290 a nasl. CSP s poukazom na § 52 ods. 4 OZ. Zdôraznil, že žalobcom v tomto spore je správca, teda právnická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy a pri zastupovaní vlastníkov bytov koná ako profesionál pri výkone podnikateľskej činnosti (§ 8 ods. 1 ZoVB), žalobca tak nespĺňa definíciu spotrebiteľa a preto na spor nebolo možné aplikovať § 290 a nasl. CSP a ex offa určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Vlastníci bytov nie sú skutočnou stranou sporu.

30. V tejto časti odvolania žalovaný tiež namietal nesprávnu aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania s poukazom na § 153 CSP. Podľa neho súd opomenul, že v tomto spore bola žaloba podaná 30.6.2016, teda ešte pred účinnosťou CSP a podľa § 470 ods. 2 CSP nemožno vo veci uplatňovať ustanovenie tohto zákona o sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Keby bola aplikácia sudcovskej koncentrácie možná, súd pri nej postupoval nesprávne a odmietol prostriedky procesnej obrany žalovaného prezentované na pojednávaní 13.8.2020 v rozpore s ust. § 153 ods. 1 a 2 CSP. Súd prvej inštancie na navrhnuté prostriedky procesnej obrany nielenže neprihliadol, ale od žalovaného odmietol prevziať a do spisu založiť pripravené listiny. Obdobne postupoval aj v prípade žalobcu. Takýto spôsob aplikácie sudcovskej koncentrácie je neprípustný, keďže porušuje nielen právo strán na spravodlivý kontradiktórny proces, ale aj možnosť dosiahnuť nápravu v odvolacom konaní. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii boli navyše aplikované predčasne, na úvod pojednávania dňa 13.8.2020 súd oboznámil strany s tým, že čl. 5.5 zmluvy sa mu javí ako neprijateľná zmluvná podmienka a bude postupovať ex offio podľa § 298 ods. 1 CSP. Prvýkrát mohol teda žalovaný produkovať akúkoľvek procesnú obranu až na pojednávaní 13.8.2020. Na tomto pojednávaní mal pripravené písomné vyhotovenie svedeckých výpovedí navrhovaných svedkov Ing. L. a Ing. O. preukazujúcich opak. Keďže žalobca podal proti žalovanému viac ako 50 žalôb a v niektorých už boli títo svedkovia vypočutí, považoval žalovaný za nevhodné a iracionálne, aby museli 50-krát svedčiť v totožných veciach o totožných skutočnostiach, s poukazom na čl. 17 CSP. Žalovaný pritom nemohol predložiť uvedené prostriedky procesnej obrany skôr, pretože považoval za nemožné, aby súd rozhodol podľa § 298 ods. 1 CSP. Z tohto dôvodu nebola splnená základná podmienka na aplikáciu sudcovskej koncentrácie podľa § 153 ods. 1 veta druhá CSP. Nebola splnená ani podmienka podľa ods. 2 tohto ustanovenia, keďže v danom prípade boli všetky dôkazné prostriedky pripravené na nariadený termín pojednávania a súd sa mohol s ich obsahom oboznámiť priamo na tomto pojednávaní. Súd tak podľa žalovaného postupoval svojvoľne v rozpore s § 153 CSP a žalovanému odňal právo brániť sa proti ex offio prieskumu neprijateľnej zmluvnej podmienky, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces. V iných veciach, v ktorých došlo k výsluchom navrhnutých svedkov súd žalobu zamietol práve s poukazom na svedecké výpovede, ktoré preukázali, že ustanovenie nie je neprijateľnou podmienkou a je individuálne dojednané (Okresný súd Trnava sp. zn. 11C/33/2017, 11C/21/2017, 11C/51/2017). Preto je pravdepodobné, že k rovnakému záveru by dospel aj konajúci súd. K tejto časti odvolania pripojil ako dôkazný prostriedok svedecké výpovede Ing. L. a Ing. O. a rozsudky Okresného súdu Trnava v citovaných veciach.

31. V ďalšej časti odvolania pod II. žalovaný namietal, že prvoinštančný súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), keď nevykonal dôkaz výsluchom svedkov Ing. L. (bývalého zamestnanca žalovaného) a Ing. O. (bývalého zamestnanca žalobcu), ktorí podpísali zmluvu za zmluvné strany. Za účelom vykonania dôkazu svedeckou výpoveďou Ing. L. predložil zápisnicu zo dňa 4.2.2020 z konania vedeného pred Okresným súdom Trnava sp. zn. 11C/51/2017. Okrem toho sa žalovaný domáhal aj zistenia skutkového stavu z výsluchu svedka Ing. O. a pripojil zápisnicu z pojednávania Okresného súdu Trnava vo veci sp. zn. 11C/33/2017 zo dňa 9.7.2020. Zo svedeckých výpovedí podľa neho je zrejmé, že zmluva bola medzi stranami individuálne dojednaná, čo vylučuje možnosť určenia čl. 5.5 zmluvy o úvere ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a priznania bezdôvodného obohatenia žalovanému.

32. Pod bodom III. odvolania žalovaný uplatnil odvolací dôvod, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) s tým, že súd nesprávne právne posúdil spotrebiteľský charakter sporu a to, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil.

33. Pod písm. a/ podľa žalovaného v danej veci nejde o spotrebiteľský spor, pretože v ňom nevystupuje spotrebiteľ ako fyzická osoba, ktorá je voči dodávateľovi v slabšom postavení. V spore vystupujú dva rovnocenné subjekty - žalovaný ako banka a správca ako profesionál. Pokiaľ súd v tomto spore konal so správcom, nemožno ho považovať za subjekt v nerovnom postavení so žalovaným a spor za spotrebiteľský. Rozhodujúce v tejto veci nie je ani rozhodnutie Krajského súdu v Žiline o námietke nedostatku miestnej príslušnosti (sp. zn. 10NcC/1/2017). To, že nejde o bežný spotrebiteľský vzťah reflektuje aj § 24a ZoSÚ, ktorý priznáva vlastníkom ako spotrebiteľom špecifickú ochranu práv, ktoré by im inak v tomto vzťahu nepatrili, pričom ide o práva taxatívne vymedzené. Súd je oprávnený priznať vlastníkom bytov voči žalovanému len tú spotrebiteľskú ochranu, ktorá im vyplýva zo zákona. Plná spotrebiteľská ochrana im patrí len voči správcovi, ktorý je tiež ich dodávateľom.

34. Pod písm. b) tejto časti odvolania žalovaný uviedol, že priznaný nárok podľa súdu vyplýva z bodu 2.4 zmluvy o úvere, podľa čl. 2.2.4.1 zmluvy o úvere však bola úroková sadzba výslovne určená ako tzv. revizibilná, čo je definované v čl. I. zmluvy. Keďže nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, neprináležalo súdu skúmať ani vysloviť eventuálnu neprijateľnosť dojednaných zmluvných podmienok. Okrem toho v spore absentuje spotrebiteľský prvok a preto nemožno považovať čl. 5.5 zmluvy o úvere za neprijateľnú podmienku. S poukazom na § 53 ods. 1 OZ uviedol, že určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je vylúčené, ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia. Nemožno sa stotožniť s právnym názorom súdu prvej inštancie, že úrok nie je hlavný predmet plnenia, keďže je odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov. Navyše čl. 5.5 zmluvy nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože zmluva o úvere bola medzi stranami individuálne dojednaná. Keďže žalovaný prostredníctvom svojho zamestnanca Ing. L. pri podpise zmluvy umožnil žalobcovi oboznámiť sa s textom zmluvy, dal mu možnosť ho pripomenkovať, vzniesť voči nemu námietky, čo žalobca využil, zmluvu pripomenkoval aj jeho právny zástupca. K uzavretiu zmluvy tak došlo po vzájomných rokovaniach.

35. Pod bodom IV. odvolania žalovaný namietal, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej má vadu, ktorá mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej spočívajúcu v tom, že neboli splnené procesné podmienky, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Žalovaný tak napáda odvolaním rozhodnutie aj z dôvodu, že mu predchádzalo vydanie vadného uznesenia Okresného súdu Piešťany zo dňa 7.6.2019 č.k. 14C/29/2017-310, ktorým z konania vystúpili žalobcovia 1 až 35 a na ich miesto vstúpil žalobca Bytové družstvo so sídlom v Trnave zastupujúce vlastníkov bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome. Súd tak rozhodol na základe návrhu advokátskej kancelárie United Lawyers, advokátska kancelária, s.r.o., ktorej oprávnenie zastupovať pôvodných žalobcov žalovaný rozporoval počas celého konania, z dôvodu novelizácie § 6 ods. 1 a § 9 ods. 7 ZoVB účinné od 1.11.2018. Podľa žalobcu s poukazom na znenie ust. § 80 ods. 1 CSP žalobcovia (35 fyzických osôb) návrh na zmenu nepodali, podal ho advokát ich zástupcu. Domnelý advokát v spore nepreukázal oprávnenie na to, aby mohol zastupovať 35 označených fyzických osôb. Svoje oprávnenie vystupovať v spore odvodzoval iba od splnomocnenia udeleného správcom v zmysle § 9 ods. 7 ZoVB. Keby aj bolo zastúpenie vlastníkov bytov na základe splnomocnenia udeleného správcom prípustné, súd mal prihliadať na to, že zastúpenie trvá len kým je žalobca vlastníkom bytu. Po prevode vlastníctva bytu zastúpenie pôvodného vlastníka bytu správcom ex lege zaniká a správca zastupuje už iba nového vlastníka. Návrh na zmenu tak podali len tí žalobcovia, ktorých správca zastupoval v deň jeho podania. Alternatívne mohol súd zisťovať, či sa pôvodní žalobcovia pripoja k podanému návrhu. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 161 CSP o povinnosti súdu kedykoľvek počas konania prihliadať a to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť. Pri rozhodovaní o zmene žalobcov podľa žalovaného tak neboli splnené procesné podmienky - nebol podaný spôsobilý návrh na zmenu, niektorí žalobcovia neboli riadne zastúpení, resp. nemali právnu subjektivitu (boli po smrti). Návrhu na zmenu tak nebolo možné vyhovieť. Podľa aktuálneho LV č. XXXX pre kat. úz. F. (ktoré označil ako dôkazný prostriedok) sa uvedená výhrada týkala žalobcov v 8., 11., 13., 18., 19., 20., 21., 22., 30. a 31. rade, ktorí už neboli evidovaní ako vlastníci bytov v čase rozhodovania súdu. Navyše sa javí, že pôvodní žalobcovia 20. a 21. zomreli ešte pred rozhodnutím o procesnom nástupníctve.

36. Podľa žalovaného zároveň súd pri vydaní predmetného uznesenia zaťažil konania inou vadou, pretože jeho rozhodnutie nebolo dostatočne odôvodnené, žalovanému tak nie je známy konkrétny dôvod rozhodnutia, ktorého odôvodnenie nespĺňa elementárne náležitosti preskúmateľnosti.

37. Žalovaný tiež namietal, že súd sa pri vydaní uvedeného uznesenia dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keďže návrh nepodali všetci členovia núteného procesného spoločenstva v zmysle § 78 a § 80 CSP nemožno rozhodnúť o zmene žalobcu v dôsledku zmeny ZoVB. Súd pôvodne konal s 35 individuálnymi žalobcami, ktorí nepodali návrh na zmenu vo vlastnom mene, podal ho len advokát správcu, ktorý bol splnomocnený správcom. V čase podania, resp. rozhodovania o návrhu správca nezastupoval väčší počet vlastníkov, ktorí previedli vlastnícke právo k bytom, ktorí už ako vlastníci nie sú vedení na liste vlastníctva. Navyše bolo nutné skúmať, či mali všetci žalobcovia procesnú subjektivitu, ktorá v prípade fyzických osôb smrťou zaniká. Návrhu nebolo možné vyhovieť aj preto, že ho nepodali žalobcovia, ale advokát správcu. Okrem formálnej vady nebol tento návrh ani procesne prípustný. Rovnaký návrh na zmenu žalobcov podal zástupca správcu aj v prípade iného bytového domu, ktorému v odvolacom konaní Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 26.3.2019 sp. zn. 9Co/194/2018 vyhovel, avšak toto rozhodnutie bolo zrušené nálezom II.ÚS 302/2019-44, v ktorom Ústavný súd SR výslovne

uviedol, že zmenou právnej úpravy správcu len nadobudol procesné právo uplatňovať hmotnoprávny nárok v mene vlastníkov vo vlastnom mene popri vlastníkoch bytov ako nositeľov hmotných práv. V danom prípade nepredstavuje zmena právnej úpravy vykonaná zák. č. 283/2018 Z.z. prevod, ani prechod práv žalobcov na správcu a nie je zmenou v hmotnoprávnej legitímácii, ku ktorej by došlo po začatí konania.

38. K doručenému odvolaniu žalovanej podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie.

39. Pod ad a) sa vyjadril k nesprávnej aplikácii § 290 a nasl. CSP (pod II.). Zdôraznil, že žalobcovia ako fyzické osoby plne spĺňajú status spotrebiteľov bez ohľadu a to, či zmluvu o termínovanom úvere uzatvoril správcu - ich zákonný zástupca. Správcu vystupoval ako priamy zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorý koná v ich mene a na ich účet. Plnenia zo zmlúv neboli poskytované správcovi, ale samotným vlastníkom. Zmluvu však za všetkých vlastníkov fyzicky podpisoval správcu v súlade s novelizáciou ZoVB zák. č. 268/2007 Z.z. S poukazom na znenie ust. § 52 ods. 1 a 3 OZ žalobca uviedol, že žalovaný ako banka poskytujúca v rámci podnikateľskej činnosti úvery je dodávateľom, čo je nesporný fakt a s poukazom na § 52 ods. 4 OZ žalobcovia sú bez pochyby spotrebiteľia a predmetom súdneho konania je spotrebiteľská zmluva, čo súd prvej inštancie správne vyhodnotil.

40. Pod ad b) sa vyjadril k nesprávnej aplikácii sudcovskej koncentracii konania (pod III.). Uviedol pritom, že žalovaný nezabezpečil žiadne ďalšie prostriedky procesnej obrany žalovaného a ani žiadne neprezentoval na pojednávaní 13.8.2020, len odkázal na listinné dôkazy predložené žalovaným, že tieto by založil tiež, ale žiadne listinné dôkazy neboli na pojednávaní prezentované a pripravené na predloženie súdu žalovaným. Súdu žalovanému nevrátil doklady, ktoré žalobca na pojednávaní 13.8.2020 predložil. Všetky písomné výpovede svedkov Ing. O. a Ing. L. založil do spisu žalobca, žalovaný nemal pripravené svedecké výpovede na založenie. Je pritom jasné, že súd by musel prikrôčiť k odročeniu pojednávania a preto postup súdu prvej inštancie minimálne podľa § 153 ods. 2 CSP bol správny. Žalovaný účelovo poukazuje na rozsudky Okresného súdu Trnava vo veciach 11C/33/2017, 11C/21/2017 a 11C/51/2017, ktoré nie sú právoplatné a budú predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

41. V ďalšej časti IV. žalovaný vo vyjadrení uviedol, že výsluch svedkov Ing. L. a Ing. O. iadna zo strán nenavrhol.

42. Pod bodom V. zdôraznil, že žalovaný neustále poukazuje na zmenu úrokovej sadzby čo však nie je predmetom sporu, nakoľko úroková sadzba bola v zmluve dojednaná ako pohyblivá samotným odkazom na BRIBOR, resp. EURIBOR a žalovaní sa nevyjadrili k zmene úrokového rozpätia, ktoré je predmetom sporu a bolo dojednané fixne.

43. Pod bodom VI. sa žalobca vyjadril k námietke žalovaného, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu, ktorá mala mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. V tejto súvislosti označil za nepravdivé tvrdenie žalovaného, že súd pôvodne konal s 35 individuálnymi žalobcami. Ak by tomu tak bolo, tak by súdny spis obsahoval plnú moc podpísanú 35 žalobcami, čo však neobsahuje, nakoľko obsahuje iba splnomocnenie udelené správcu ako priamym zákonným zástupcom vlastníkov bytov. To, že sú v žalobe vymenovaní jednotliví žalobcovia vyplýva z § 8b ods. 1 ZoVB v znení do 31.10.2018, pretože správcu konal v mene vlastníkov. Ďalšou novelou ZoVB zák. č. 283/2018 s účinnosťou od 1.11.2018 boli prijaté nové ust. § 9 ods. 7 a 8, v zmysle ktorých správcu zastupuje a koná vo vlastnom mene (nie v mene vlastníkov, teda stačí označenie správcu) na účet vlastníkov pred súdom a iným orgánom verejnej moci. Po tejto novele je teda správcu aktívne alebo pasívne vecne legitímovaný zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov na súde vo vlastnom mene na ich účet. Zmena žaloby bola teda priamo vyvolaná vyššie uvedenou novelou ZoVB ex lege, preto návrh na zmenu účastníkov je procesne prípustný a zodpovedá ZoVB, ako aj vôli zákonodarcu uvedenej v dôvodovej správe k predmetnej novele. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že podľa § 8a ods. 7 ZoVB dochádza spolu s prevodom vlastníctva k bytu aj k univerzálnej sukcesii všetkých práv a povinností viažucich sa k bytu na nového vlastníka bytu. Ústavný súd v totožnej veci rozhodoval o ústavných sťažnostiach žalovanej trikrát, avšak s rozdielnymi výsledkami. Okrem spomínaného nálezu II.ÚS 302/2019 citoval štát z rozhodnutia I.ÚS 428/2019, podľa ktorého zo zákona vyplývajúca možnosť správcu bytového domu zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov v súvislosti so správou domu na súde, znamená aj oprávnenie vykonávať aj všetky procesné práva v

zmysle CSP na úspešné hájenie záujmov vlastníkov. Záver odvolacieho súdu, že správca bol oprávnený udeliť splnomocnenie advokátskej kancelárii na zastupovanie vlastníkov bytov a nebytových priestorov na zastupovanie v súdnom spore preto podľa ústavného súdu nejaví známky arbitrárnosti alebo svojvôle pri výklade a aplikácii právneho predpisu. Po tejto novele je správca aktívne alebo pasívne vecne legitimovaný zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov na súde vo vlastnom mene, no na ich účet, správca teda bude sám účastníkom konania. Z uvedeného žalobca vyvodil, že ak by súd prvej inštancie nevyhovел zmene účastníkov konania, tak by postupoval v rozpore s novelou ZoVB v zmysle zák. č. 283/2018 Z.z. a spôsobil by nekonečnosť súdneho konania, ktorú naznačuje vo svojom odvolaní žalovaný, čo by bolo obmedzením prístupu vlastníkov bytov a nebytových priestorov k spravodlivosti. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, ktoré povolili zmenu účastníkov konformne so zákonom alebo uložili okresnému súdu, aby zmenu realizoval sp. zn. 26Co/124/2018, 26Co/135/2018, 25Co/102/2018, 25Co/194/2018.

44. Žalobca podaným odvolaním napadol zamietajúci výrok III. a výrok V. o náhrade trov konania rozsudku, pričom uplatnil odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h) tohto ustanovenia, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že prizná žalobcovi žalobou vznesený nárok, zmení, prípadne rozsudok zruší a vráti na ďalšie konanie.

45. S poukazom na odôvodnenie rozsudku v bode 62 až 71 namietal vyhodnotenie námietky premlčania prvoinštančným súdom. Podľa odvolateľa správca a už vonkoncom nie spotrebiteľia nemohol vyhodnotiť a predpokladať, že sa jedná o bezdôvodné obohatenie, postup žalovaného pokladal za možný v zmysle a na základe zmluvy o termínovanom úvere. Správca by teda musel vedieť, že postup banky je nesprávny, potom by mohol usudzovať, že sa jedná o bezdôvodné obohatenie, žalovaný však neustále zavádzal správcu, že vôbec k zvýšeniu ani nedošlo. Správca ale v žiadnom prípade nemal možnosť kvantifikovať výšku bezdôvodného obohatenia, nakoľko nedisponoval potrebnými matematickými znalosťami a samozrejme spôsobom výpočtu anuitnej splátky, výpočet bol realizovaný až po doručení oznámenia NBS zo dňa 15.4.2016, pričom bol zjavne nesprávny, nakoľko až na základe opakovaného prepočtu počas súdneho konania bola presne vyčíslená výška bezdôvodného obohatenia a preto bol žalobca nútený zobrať v časti o zaplatenie 346,62 Eur s úrokom z omeškania, svoju žalobu späť. V prípade subjektívnej premlčacej lehoty je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného (spotrebiteľa) o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. S poukazom na znenie § 107 ods. 1 OZ nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo že by sa to mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Uvedený základný predpoklad je potvrdený v desiatkach rozhodnutí súdov, vrátane NS SR a NS ČR. Z rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 žalobca zdôraznil záver, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 OZ). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za desať rokov, odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ). Najvyšší súd konštatoval, že oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Odvolateľ tiež poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Trnave v totožnom konaní vedenom pod sp. zn. 22C/78/2017, v ktorom súd za okamih rozhodný pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty považoval doručenie odpovede NBS po prešetrení všetkých predpokladov zo dňa 28.4.2016 do dispozičnej sféry správcu dňa 2.5.2016.

46. K odôvodneniu rozsudku v bodoch 72. a 77. žalobca namietal záver súdu prvej inštancie, že námietka vznesená žalovaným nie je v rozpore s dobrými mravmi. Tento záver súdu považoval odvolateľ za nesprávny, keďže vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v spojení s vykonaným dokazovaním, na základe ktorého súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Pri aplikácii rozporu s dobrými mravmi je potrebné sa zaoberať jednotlivými skutkovými okolnosťami individuálneho prípadu, na základe ktorých je možné konštatovať, či konanie žalobcu pri aplikácii námietky premlčania bolo v súlade s dobrými mravmi alebo nebolo, vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu. Námietku premlčania považuje žalobca za účelovú, nakoľko žalovaný už v čase začatia súdneho konania mal

dostatočnú vedomosť o množstve súdnych sporov, ktoré na súdoch SR prebiehali. Mal vedomosť, že v časti týchto konaní už bolo právoplatne súdom rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky a mal vedomosť o tom, že v zmysle § 53a OZ danú zmluvnú podmienku už nemal aplikovať v praxi, súd teda neposudzoval dobromyseľnosť žalobcu pri aplikácii a vznesení námietky premlčania, ale zaoberal sa iba zákonnou možnosťou vznesenia danej námietky, pričom sa nezaoberal zákonnou nemožnosťou, resp. obmedzením vznesenia námietky v § 3 ods. 1 OZ. Súd sa mal teda zaoberať otázkou z akého dôvodu žalobca vznesol námietku premlčania, ktorá podľa žalobcu je v rozpore s čl. 5 CSP a či ju nevzniesol len s cieľom poškodiť účastníka, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalobcov právo sa zmenilo na naturálne, čo nič nemení na skutočnosti, že o túto sumu sa žalovaný aj reálne bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Žalobca si kladie otázku, ako mohli spotrebiteľia zistiť skutočnú výšku bezdôvodného obohatenia, keď ani žalovaný túto nevedel vypočítať a už vôbec nie zdôvodniť opodstatnenosť. Následne odvolateľ poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/75/2019 o zásade, že nikto sa nemá bez právneho dôvodu obohacovať na úkor iného. Pri kolízii základných práv a právom chránených hodnôt a to zásady právnej istoty reprezentovanej námietkou premlčania a legitímneho očakávania vo forme rešpektovania zásady, že nikto sa nesmie obohacovať na škodu iného, vždy dovolací súd v rámci testu proporcionality zvažoval, ktorá z nich je v danom prípade hodnotnejšia a musí dostať prednosť. V rozsudku Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/459/2011 poukázal na záver, že uplatnenie námietky premlčania môže byť výnimočne výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi za situácie pokiaľ by táto námietka bola len prostriedkom umožňujúcim značne poškodiť účastníka právneho vzťahu. Rozpor uplatnenia námietky premlčania s dobrými mravmi nemožno vyvodzovať z okolností a dôvodov spojených iba s uplatneným nárokom, ale z okolností, za ktorých bola táto námietka premlčania uplatnená. V zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/90/2016 zásada právo patrí bdelym musela ustúpiť princípom ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany. Z rozhodnutia II.ÚS 176/2011 a IV.ÚS 542/2013 citoval stať, podľa ktorej vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, o takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže ísť o takýto prípad len vtedy, ak druhý účastník márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie jeho primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva a jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby. Námietka premlčania zásadne dobrým neodporuje, ale môžu nastať situácie, že jej uplatnenie je výrazom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by za takejto situácie zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní rozsahom a charakterom ním uplatneného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Uplatnenie premlčacej námietky sa môže priečiť dobrým mravom len vo výnimočných prípadoch, keď by to bolo na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil, alebo keď by sa aprobovalo konanie, ktoré je contra bonos mores (§ 3 ods. 1 OZ). Poukázal tiež na rozhodnutie I.ÚS 33/2012, podľa ktorého ústavnoprávne je ust. § 3 ods. 1 OZ tým miestom, skrz ktoré sú všeobecné súdy povinné nechať preniknúť ideu materiálneho právneho štátu do interpretácie a aplikácie podústavného práva. Len napĺňaním idey spravodlivosti právo a prípadne súdy plnia svoju funkciu, pretože ich rozhodnutia sú akceptovateľné väčšinouvienu mienkou. Spravodlivosť totiž sprostredkováva aplikovateľnosť rozhodnutia, pretože je univerzálnou hodnotou, lebo každý, aj ten najobyčajnejší človek má schopnosť rozpoznať čo je a čo nie je spravodlivé. Citoval tiež stať z rozhodnutia III.ÚS 44/2017, podľa ktorého zásah do práva sťažovateľa vytvárajúceho priestor na dosiahnutie spravodlivého usporiadania hmotnoprávných vzťahov bol spôsobený tým, že krajský súd vo svojom rozhodovaní bezvýhradne akceptoval námietku premlčania vznesenú žalovaným, čím aproboval konanie, ktoré je v okolnostiach daného prípadu contra bonos mores.

47. V ďalšej časti odvolania pod III. žalobca odôvodnil napadnutie rozhodnutia v jeho výroku V. o náhrade trov konania s tým, že takéto rozhodnutie je v rozpore s princípom spravodlivosti, ak súd zaviazal žalobcu uhradiť trovy konania vo výške 79,86% žalovanému najmä z dôvodu, že koná vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov - spotrebiteľov a háji ich práva v súlade s § 8a nasledujúcich, s poukazom na § 9 ods. 7 ZoVB a je v zmysle zákona ich zákonným zástupcom. Z pozície zákonného zástupcu spotrebiteľov je rozhodnutie súdu o náhrade trov konania nespravodlivé. Následne poukázal na znenie § 257 CSP. Vyslovil názor, že v danom prípade existujú

dôvody hodné osobitného zreteľa tým, že na strane žalobcu, ktorý koná vo svojom mene, ale na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ide o fyzické osoby - spotrebiteľov, na strane žalovaného ide o banku, ktorej majetková sféra by nebola použitím ust. § 257 CSP výrazným spôsobom dotknutá. Súd pri rozhodovaní nebral do úvahy reálne poškodenie spotrebiteľov, ktorí žalovanej banke plnili viac ako mali a naturálne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zostalo, hoci nie v žalovateľnej forme. Úlohou súdu prvej inštancie nie je len mechanicky rozhodnúť o náhrade trov konania podľa výsledku sporu, ale zvážiť, či tu neexistujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených nákladov, čím môže byť aj konanie vo veci ochrany spotrebiteľa, pri ktorých uplatňované pohľadávky zo spotrebiteľských zmlúv, pri ktorých je spotrebiteľ vylúčený z možnosti dohodnúť zmluvu s iným obsahom ako je to v danom prípade a závažnosť konania žalovaného, ktorý poškodzoval spotrebiteľov, i s ohľadom na vedenie súdneho konania, v ktorom bolo podané neskutočné množstvo procesných námietok žalovaného. Žalobca má teda za to, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v súlade s § 257 CSP a teda rozhodnutie v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

48. K doručenému odvolaniu žalobcu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie žalovaný.

49. V prvej časti vyjadrenia k plynutiu premlčacej lehoty uviedol, že súd správne ustálil, že bezdôvodné obohatenie je premlčané zo splátok uhradených od 20.12.2011 do 20.6.2014. Žalobca o bezdôvodnom obohatení vedel už v čase zvýšenia úrokového rozpätia. To, že žalobca kvalifikoval konkrétnu sumu bezdôvodného obohatenia až pred podaním žaloby v roku 2016, nemá žiadny vplyv na začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Na aplikáciu § 107 ods. 3 OZ pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení nie sú splnené zákonné podmienky, keďže žalobca úmysel žalovaného nijako nepreukázal. V tejto súvislosti z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 citoval stať, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, samé osebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu. Je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia, aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia... Pri bezdôvodnom obohatení je dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať trojročnú alebo desaťročnú premlčaciu lehotu. Žalobca musí preukázať, že v čase, kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkových prospech na jeho úkor.

50. K rozporu námietky premlčania s dobrými mravmi žalovaný poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/148/2004, podľa ktorého dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní nemožno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ. Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 7Cdo/507/2014 pri skúmaní, či vznesenie námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi je potrebné skúmať, či strana, ktorá sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou vigilantibus iura. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva, ktorý je výrazom zneužitia práva na úkor druhej strany, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže ísť o takýto prípad len vtedy, ak druhá strana márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a za tejto situácie by bol priznanie účinkov premlčania neprimerane tvrdým postihom (II.ÚS 176/2011, IV.ÚS 542/20143, III.ÚS 44/2017). V tomto prípade zavinil márne uplynutie premlčacej lehoty žalobca (navyše profesionál podnikateľ v tejto oblasti), ktorý si bol vedomý zvýšenia úrokového rozpätia od decembra 2011 a už v tomto čase ho subjektívne považoval za neoprávnené. S prihliadnutím na okolnosti prípadu bola námietka premlčania vznesená dôvodne a nemožno ju považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

51. K aplikácii § 257 CSP na náhradu trov konania žalovaný uviedol, že žalobcom tvrdený dôvod pre nepriznanie náhrady trov, že správca v spore zastupuje vlastníkov bytov - spotrebiteľov, ktorí mali byť konaním žalovaného poškodení, neobstojí. Ak by bol správca v konaní úspešný, súd by mu priznal nárok na náhradu trov konania. Ak úspešný nebol, nemožno považovať vlastníkov bytov za poškodených konaním žalovaného. Preto v tomto spore nie sú splnené podmienky pre výnimočné uplatnenie § 257 CSP. K rovnakému záveru dospel v obdobnom spore aj Krajský súd v Trnave v rozsudku pod sp. zn. 11Co/58/2019. Na odôvodnenie aplikácie § 257 CSP nepostačuje špekulatívne zneužitie spotrebiteľského prvku v spore. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy iba celkom

výnimočne a použitie tohto ustanovenia súd musí vždy dôsledne odôvodniť, čo potvrdzuje aj oficiálna judikatúra Ústavného súdu SR, najmä II.ÚS 113/2019 a uznesenie Ústavného súdu SR pod č. 44/2019.

52. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu k plynutiu objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty poukázal na znenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške. Z komentára k tomuto ustanoveniu zvyraznil, že banky spravidla dojednávajú pohyblivú úrokovú sadzbu, ktorej výška sa mení. Môže ísť o indexovaný úrok, keď sa úrok mení automaticky alebo variabilný úrok, pri ktorom výšku úroku určuje premenlivý prvok, ktorý sa však musí určiť tak, aby jeho určenie nezáviselo len od jednej strany zmluvy napr. od banky. Kalkulačnou zložkou fixnej ako aj pohyblivej úrokovej sadzby je marža - prirážka (úrokové rozpätie), ktorou sa ohodnocuje riziko poskytovateľa úveru. Zmluva o termínovanom úvere už v čase podpísania obsahovala zmluvné podmienky, ktoré boli v rozpore s § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 53 OZ, § 493 OZ a § 516 ods. 1 OZ, ktoré zabezpečovali žalovanému plnenie v budúcnosti vo väčšom rozsahu ako bolo dohodnuté, čo však súd doteraz nevyhodnocoval, lebo sa nezaoberal samotným znením článku 5.5 predmetnej zmluvy, ani obsahom oznámenia o zmene úrokového rozpätia a vzájomným súvislostiam. Žalovaný nielenže svojím úmyselným konaním porušil ustanovenia OZ upravujúce spotrebiteľské právo, ale aj ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko dlžníci splatili úroky v dohodnutej výške, avšak žalovaný si po čase svojvoľne, na základe vlastného uváženia určil iné úrokové rozpätie, ako bolo fixne dohodnuté pri podpise zmluvy. Následne poukázal na teoretické východiská nepriameho úmyslu a uviedol, že v rozhodnom čase neboli žalobcovia v omeškaní ani s jednou splátkou, všetky zmluvné povinnosti z úverových zmlúv si riadne plnili a z tohto dôvodu nebol žiadny zákonný ani zmluvný dôvod k pristúpeniu zvýšenia úrokového rozpätia. Žalovaný mal a má presnú vedomosť o výške finančných rezerv na účtoch žalobcov, ktoré spravuje. Podľa vyjadrenia svedka Ing. L. v iných súdnych konaniach v totožnej veci, došlo plošne k zmene miery rizika klientov u všetkých úverových zmlúv uzatvorených so žalovaným, resp. jeho právnym predchodcom, pričom žalovaný neuviedol žiadny dôvod, ktorý ho viedol k zmene miery rizika, čo je nič nehovoriaci pojem, ktorého výklad nevyplýva zo zmluvy a nie je upravený v žiadnych právnych predpisoch SR. Miera rizika bola naopak v čase zvýšenia úrokovej prirážky nižšia ako v čase uzatvárania úverových zmlúv, nakoľko tieto boli uzatvárané v čase hospodárskej krízy, pričom k prehodnoteniu miery rizika došlo v čase hospodárskeho rastu až v roku 2011 a 2012. Nakoľko v čase spísania oznámenia poklesla základná úroková sadzba EURIBOR o viac ako 2%, tým pádom sa znížilo aj riziko žalovaného vo vzťahu k úverovej zmluve, čo sa úplne opačne prejavilo v konkrétnych úverových vzťahoch, pretože došlo k nárastu úrokového rozpätia práve o 1,6%, čím sa zvýšil zisk žalovaného. Práve tento pokles úrokovej sadzby EURIBOR bol dôvodom na dorovnanie splátok, nakoľko v absolútnych číslach, teda v jednotlivých mesačných splátkach si to spotrebiteľia ani pri vynaložení akejkoľvek odbornej starostlivosti nemohli všimnúť, že žalovaný sa na ich úkor bezdôvodne obohacuje, pretože aj napriek zvýšeniu úrokovej sadzby celkové mesačné splátky úveru mierne poklesli. V rozhodnom čase prebiehal predaj a akvizícia Dexia banky Slovensko, ktorá bola zavŕšená 31.12.2011 zmenou obchodného mena na Prima banka Slovensko od 1.1.2012, preto navýšenie úrokov a zisku banky žalobca pripisuje skôr maximalizácii predajnej ceny a ziskovosti žalovaného, ako iným skutočnostiam na bankovom trhu. Konanie banky sa podľa žalobcu vo vzťahu k jednostrannému zvýšeniu úrokovej sadzby prejavilo najmä: a) formulovanie obsahu príslušného ustanovenia článku 5 ods. 5.5, b) aplikácia takto naformulovanej zmluvnej úpravy, c) konanie po aplikácii predmetnej zmluvy.

53. K ad a) žalobca uviedol, že zo stanovísk z NBS jednoznačne vyplýva, že nikdy nestanovila žiadne pravidlá vo vzťahu k posudzovaniu miery rizika klienta tak, ako je uvedené v zmluvnej podmienke. Dotknuté ustanovenia úverovej zmluvy odkazujú na neexistujúce právne akty NBS. Pri banke nemôže ísť o tolerovateľnú údajnú prípadnú neznalosť, ale také konanie je u banky vykonávajúcej svoju činnosť na základe osobitného povolenia zrejším prejavom zámeru sledujúceho iný cieľ ako profesionálne odborné poskytnutie služby spotrebiteľovi. Preto je pravdepodobnejší záver, že banka odkazovala na neexistujúce pravidlá NBS s vedomím, že takéto pravidlá neexistujú. Bol by absurdný záver, že banka vytvorila obsah predmetného ustanovenia bez toho, aby jej samotnej nebol známy jej obsah. Táto podmienka bola neprijateľnou a neplatnou od počiatku. Nemožno považovať za dôveryhodnú argumentáciu, že žalovaný už pri koncipovaní textu ustanovenia a pri začatí jeho používania vo svojich formulárových zmluvách nevedel, že ustanovenie neobsahuje taxatívny výpočet objektívnych skutočností, ktoré môžu mať vplyv na zmenu miery rizika klienta - ratingu a tým zmenu sadzby a teda pripúšťa zmenu sadzby aj v súvislosti s inými okolnosťami ako sú uvedené v zmluve, že jediná takáto okolnosť uvedená v zmluve neexistuje (pravidlá NBS), že zmluva neobsahuje spôsob výpočtu

zmeny úrokového rozpätia v prípade naplnenia tam uvedených dôvodov a existencia tam uvedených okolností a teda i v tomto umožňuje banke uplatniť svojvoľu a teda, že ustanovenie pripúšťa rôzny výklad, je neurčité, netransparentné, neprímerane zvýhodňuje banku na úkor spotrebiteľa a teda je v rozpore s dobrými mravmi. To sú jednoznačné okolnosti, z ktorých možno vyvodzovať existenciu minimálne vedomosti banky o tom, že ustanovenie nie je platným právnym úkonom a to už v čase jeho koncipovania.

54. Pod ad b) žalobca poukázal na rozhodnutie SD EÚ sp. zn. C-26/13, podľa ktorého požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, naopak, vzhľadom na to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka transparentnosti sa musí chápať široko. V súvislosti so splnením požiadavky transparentnosti má zásadný význam odpoveď na otázku, či zmluva transparentným spôsobom uvádza dôvod a podrobnosti mechanizmu zmeny cudzej meny, ako aj vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom upraveným ostatnými podmienkami zmluvy, týkajúcimi sa poskytnutia úveru, aby spotrebiteľ mohol na základe jasných a zrozumiteľných kritérií predpokladať prípadné hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Špeciálne sa v prípade jednostrannej zmeny úrokových sadzieb súd vyjadril vo veci C-143/13, v ktorom súd uviedol, že pokiaľ ide o podmienky dotknuté vo veci samej a v prvom rade umožňujúce spotrebiteľovi jednostranne meniť úrokovú sadzbu, treba si klásť otázku o predvídateľnosti, pokiaľ ide o spotrebiteľa, zvýšenia tejto sadzby, ktoré môže veriteľ uskutočniť v závislosti od kritéria na prvý pohľad transparentného, týkajúceho sa „vzniku podstatných zmien na finančnom trhu“, aj keď táto formulácia sama o sebe z gramatického hľadiska je jasná a zrozumiteľná. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená v čl. 4 ods. 2 a čl. 5 Smernice 93/13, ktoré majú inak zhodný dosah, nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Ďalej žalobca vyvodil, že ak mala banka vedomosť o tom, že ustanovenie je neplatné, musela mať automaticky vedomosť aj o tom, že akékoľvek peňažné prostriedky, ktoré nadobudne v dôsledku aplikácie tohto ustanovenia, budú získané protiprávne. Už toto konanie odôvodňuje záver, že banka si bola vedomá protiprávnosti svojho konania a súčasne, že konanie banky smerovalo k zatajeniu zvýšenia úroveň sadzby. Banka v ňou prezentovanom oznámení o zmene úroveň sadzby neuviedla ustanovenie zmluvy, ani dôvod, či okolnosť zmeny úroveň sadzby, teda nekonala transparentne. Banka do dnešného dňa neuviedla jednoznačne klientovi, aké konkrétne skutočnosti mali vplyv na údajnú zmenu miery rizika klienta a to napriek tomu, že výpočet tých skutočností, ktoré môžu mať vplyv na mieru rizika klienta, mala banka povinnosť obsiahnuť už v úverovej zmluve. Aj banka odmieta uviesť, čo bolo vlastne dôvodom, na základe ktorého zvýšila úrokovú sadzbu a akými okolnosťami bol tento dôvod naplnený, odôvodňuje to predpoklad, že žiaden takýto dôvod nebol daný a žiadne takéto okolnosti nenastali a zvýšenie sadzby bolo účelové a svojvoľné. Samotná podstata konania banky spočívajúceho v jednostrannom zvýšení úroveň sadzby v situácii, kedy sa klient ocitne v situácii, keď u neho hrozí nemožnosť splácania úveru, je prinajmenšom nelogická. Ak sa to však udeje vo vzťahu k spotrebiteľovi, je to konanie v rozpore s dobrými mravmi. Nakoľko ide de facto o sankcionovanie spotrebiteľa za niečo, čo vôbec nie je obsahom zmluvy, keďže sa tak deje v situácii, keď spotrebiteľ riadne plní všetky svoje povinnosti. Iným logickým motívom banky ako podnikateľa snažiaceho sa maximalizovať svoj zisk, môže byť v tejto súvislosti snaha o umelé zvýšenie svojich príjmov. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že žalovaný má svoje pohľadávky na vrátenie úveru s príslušenstvom dvojnásobne zabezpečené a to jednak záložným právom na bytových domoch a finančnými prostriedkami na fonde služieb a fonde prevádzky, údržby a opráv, ktoré niekoľkonásobne prevyšujú istiny úverov a sú vedené na účtoch u žalovaného, ktorý je oprávnený vykonávať si jednostranne inkasom úveru z týchto účtov. Žalovaný úmyselne nekonal a nereagoval na výzvy, reklamácie a žiadosti spotrebiteľov, ako i správcu smerujúce k upresneniu výšky zmeny úroveň sadzby a jej výpočtu, s úmyslom dosiahnuť natiahnutie času a premlčanie. Žalovaný úmyselne nekonal a nereagoval na výzvy niekoľkých právnych zástupcov spotrebiteľov smerujúce k mimosúdnejmu vyriešeniu a náprave konania žalovaného, s úmyslom dosiahnuť natiahnutie času a premlčanie. Z uvedeného je teda odôvodnené sa domnievať, že pre žalovaného nemalo koncipovanie textu ustanovenia a jeho aplikácia žiaden význam vo vzťahu k zabezpečeniu návratnosti úveru, ale naopak, riadnu návratnosť úveru práveže ohrozuje, ba až marí. Dôsledkom je umelo vykonštruovaný nárast pohľadávky banky voči klientovi a teda získanie bezdôvodného obohatenia cez skrytú neplatnú zmluvnú podmienku a zmluvné dojednanie.

55. Pod ad c) žalobca poukázal na neprípustné správanie sa banky spočívajúce v odmietaní uvedenia konkrétnych dôvodov zmeny sadzby a ich vplyv na konkrétny rozsah zvýšenia úrokovej sadzby. Hoci si banka musela byť vedomá neplatnosti ustanovenia a protiprávnosti zvýšenia úrokovej sadzby, napriek tomu peňažné prostriedky takto získané nielenže nevráti, ale naopak, v súdnom konaní vznáša námietky premlčania. Žalovaná dokonca aj v týchto dňoch sústavne vykonáva inkaso a jednostranne si zráža finančné prostriedky od spotrebiteľov aj so zvýšeným úrokovým rozpätím. V tomto kontexte by námietka premlčania mala byť posudzovaná ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a mala by byť súdom odmietnutá ako zjavné zneužitie práva.

56. Záverom k bodom a), b) a c) poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/84/2011, z ktorého okrem iného citoval stať o povinnosti nebankového subjektu poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalobca pokračoval, že s poukazom na vyššie uvedené pod písmenami a), b), c) prinajmenšom nepriamy úmysel banky bezdôvodne sa obohatiť na úkor klientov je spoľahlivo preukázaný, javí sa totiž ako vysoko nepravdepodobné, že by banka s ohľadom na uvedené nevedela o tom, že ustanovenie je neplatné, zvýšenie úrokovej sadzby je neplatné, na zvýšenie úrokovej sadzby v skutočnosti neexistujú zákonné ani zmluvné dôvody a teda, že takéto peňažné prostriedky získané bankou v dôsledku aplikácie ustanovenia budú bezdôvodným obohatením. Ide o dlhodobé, systematické a cieľavedomé konanie žalovanej, preukazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka úverového vzťahu - spotrebiteľa, ktoré nie je v súlade s mnohými právnymi predpismi SR. Žalobca zdôraznil, že zrušený rozsudok Krajského súdu v Žiline, na ktorý sa odvolávali, bol opätovne prejednaný a potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/13/2018 a následne rozsudkom NS SR sp. zn. 4Cdo/148/2018, z ktorého okrem iného citoval, že žalobcovia (spotrebiteľia) aj v prípade, že nárok uplatnený žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu sú nositeľmi hmotného oprávnenia a majú v spore o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vecnú aktívnu legitimitáciu. Žalobca poukázal tiež na ďalšie rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 so záverom, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky obsiahnutej v spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola uzavretá pred účinnosťou zák. č. 568/2007 Z.z. je možné vysloviť.

57. V závere podania žalobca uviedol, že žalovaný jednoznačne konal úmyselne tým, že jednostranným právnym úkonom (oznámením o zmene úrokového rozpätia) závislým od vôle žalobcu, došlo k zmene úrokového rozpätia predmetného úveru, pričom žalovaný vykonával bez ďalšej súčinnosti žalobcov jednostrannú zrážku - inkaso z bankového účtu, pričom každá mesačná splátka bola navýšená aj o jednostranne zvýšenú úrokovú sadzbu, preto podľa § 107 ods. 2 od tohto momentu plynutie 10-ročná objektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia v súlade s jednotlivými splátkami.

58. K odvolacej replike a duplike žalobcu podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie.

59. K argumentácii žalobcu v replike uviedol, že žalobca účelovo a bezdôvodne spochybňuje tvrdenia o nedostatku spotrebiteľského prvku napriek tomu, že zmluvu uzatváral správca (podnikateľ) a v súčasnosti vystupuje aj ako jediná strana sporu. Tvrdeniu žalobcu, že žalovaný nenavrhol výsluch svedkov Ing. O. aj Ing. L., odporuje zápisnica z pojednávania zo dňa 13.8.2020 (str. 6). Uviedol, že vo zvyšku argumentácie sa žalobca venuje iba polemike nad názormi ÚS SR v žalobcom prezentovanom náleze, túto polemiku nemožno považovať za relevantnú a tvrdenie, že ÚS SR rozhodol trikrát rozdielne, vyplýva len z nesprávnej interpretácie rozhodnutí žalobcom.

60. K argumentácii žalobcu v duplike uviedol, že žalobca reaguje výlučne na argument žalovaného, že jeho úmysel bezdôvodne sa obohatiť ničím nepreukázal, pritom nešpecifikoval, ktorými tvrdeniami a dôkazmi mal pred súdom prvej inštancie preukázať úmyselné zavinenie žalovaného. Žalobca odmieta akceptovať, že žalovaný naformuloval sporné ustanovenia do zmluvy vo vzájomne dohodnutom znení. Nemožno sa stotožniť ani so záverom, že banka si pri formulovaní ustanovenia bola vedomá protiprávnosti svojho konania a že zvýšenie úrokového rozpätia zatajovala. Naopak, zo svedeckých výpovedí Ing. O. a Ing. L. vyplýva, že banka riadne a včas správcu informovala o zmenách v úročení úverov. Nesprávne je aj tvrdenie, že si banka musela byť vedomá neplatnosti a protiprávnosti ustanovenia, keďže taký záver má vyplývať zo žalobcom citovaných rozhodnutí. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2011 však na tento spor nie je aplikovateľný, pretože sa zaoberá začiatkom plynutia objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty pri neuvedení RPMN zo zmluvy. Rovnako nemožno aplikovať závery rozsudkov Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 a 7Co/13/2018, ani

rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo 148/2018, keďže tieto rozhodnutia už boli zrušené. V tejto veci pritom aktuálne rozhodol NS SR pod sp. zn. 4Cdo/141/2020, ktorým zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/13/2018 a vec mu vrátil, pričom výslovne uviedol, že aj podľa názoru dovolacieho súdu niet sporu o tom, že zmluvná podmienka, ktorá ovplyvňuje dodávateľa z vážneho objektívneho dôvodu zmeniť úrokovú sadzbu, ak sa súčasne zaviazá bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne spotrebiteľa informovať a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu, nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vzhľadom na okolnosti sporu nemožno tvrdiť, že žalovaný v čase formulácie tohto ustanovenia (rok 2006) resp. v čase zvýšenia úrokového rozpätia (rok 2011) konal vedome s cieľom získať bezdôvodné obohatenie alebo v rozpore s dobrými mravmi. Potvrdzujú to aj závery Krajského súdu v Trnave v iných sporoch sp. zn. 24Co/179/2019, 26Co/66/2019 alebo 23Co/185/2019.

61. K ostatne uvedenému vyjadreniu žalovaného podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie.

62. K vyjadreniu žalovaného k replike žalobcu uviedol, že spotrebiteľský prvok vyplýva z predpisov Občianskeho zákonníka, teda nemá vplyv na postavenie správu ako zákonného zástupcu spotrebiteľov, vlastníkov bytov a nebytových priestorov. V tejto súvislosti odkázal na závery a odôvodnenie rozsudku NS SR sp. zn. 6Co/127/2017 v spojení s uznesením Ústavného súdu SR č. III.124/2020. Zo zápisnice zo dňa 13.8.2020 nevyplýva, že by žalobca navrhol svedeckú výpoveď svedkov Ing. O. a Ing. L.. Ústavný súd rozhodol v troch prípadoch trikrát s rozdielnym výsledkom v totožných sporoch, pričom vychádzal zo skutočnosti, že vlastníci bytov a nebytových priestorov podali žalobu sami, čo však nie je toto súdne konanie, nakoľko žalobu podával správca. To je záver konštatovaný v rozhodnutí I.ÚS 428/2019 priamo aplikovateľný na tento skutkovo totožný spor.

63. Vo vyjadrení žalovaného k duplike žalobcu žalobca uviedol, že žalovaný sa podrobne venuje súdnym rozhodnutiam, teda je nepochybné, že má skutočnú vedomosť o množstve súdnych konaní, ktorých predmetom bola zmluvná podmienka s rovnakým alebo podobným významom. Potvrďuje, že niektoré z nich boli zrušené mimoriadnymi opravnými prostriedkami, teda že rozhodnutia boli právoplatné a účinné, čo mu nebránilo pokračovať v aplikácii týchto zmluvných podmienok do dnešných dní. Súd mal skúmať postupom podľa § 305 a § 306 CSP či nie sú vydané aj iné rozsudky, ktorých obsahom bola zmluvná podmienka s rovnakým alebo podobným významom, na čo prvoinštančný súd opakovane upozorňovali. Žalobca zopakoval, že zmluva o termínovanom úvere už v čase jej podpísania obsahovala zmluvné podmienky, ktoré boli v rozpore s § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 53 a § 493 OZ. Žalovaný svojím úmyselným konaním porušil nielen ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale aj ustanovenie Obchodného zákonníka, nakoľko dlžníci - spotrebiteľia platili úroky v dohodnutej výške, avšak žalovaný si po čase svojvoľne na základe vlastného uváženia určil iné úrokové rozpätie, ktoré bolo fixne dohodnuté pri podpise zmluvy, pričom zo samotného znenia článku 5.5 nie je jasné a pochopiteľné, či je možné meniť len úrokovú sadzbu alebo aj úrokové rozpätie. Ani za použitia výkladových pravidiel nemožno dospieť k inému významu zmluvného dojednania z článku 5.5 zmluvy ako takému, že úrokové rozpätie nie je možné meniť. Žalobca zároveň poukázal na prípad spotrebiteľského sporu, ktorý viedol žalovaný ohľadom rovnakej zmluvnej podmienky uvedenej v článku 5.5 zmluvy, ktorá sa plne vyporiadava s argumentáciou žalovaného a následne citoval state z rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 v spojení s uznesením III.ÚS 124/2020. Z rozhodnutia NS SR zdôraznil, že za správny treba považovať názor odvolacieho súdu, že pomerne široká ochrana spotrebiteľom je garantovaná aj smernicou, ktorá je všeobecnej povahy a jej aplikácia prichádza do úvahy vždy, ak daný vzťah neupravuje (vnútroštátna) právna úprava, prípadne bude aplikovaná popri osobitnej právnej úprave. Správne vyvodil, že ak by sa aj od 1. januára 2008 ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách, ani ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa na daný prípad nevzťahovali, bolo by potrebné riadiť sa pri posúdení neprijateľnosti zmluvných podmienok spornej úverovej zmluvy, príslušnými ustanoveniami Smernice, ktorá za spotrebiteľskú zmluvu považuje iba takú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah, čo bol aj prípad žalobcov. Z citovaného rozhodnutia ústavného súdu okrem iného zdôraznil, že ak má súd predmetom konania napadnutú zmluvnú podmienku podľa článku 6 Smernice, už by nemali byť pochybnosti o potrebnej intenzite záujmu spotrebiteľa na vyhlásení (určení) zmluvnej podmienky za neprijateľnú a že je tento záujem právny a naliehavý daný z povahy veci. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná. Takýto stav trvá, až kým dodávateľ neukončí používanie neprijateľnej zmluvnej podmienky (C-618/10, bod 52).

64. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

65. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že obe odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami, teda tou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v ňou napadnutom rozsahu vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že obe podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), pričom žalovaný bol na základe jeho žiadosti v danej lehote informovaný o mieste a čase VVR aj elektronickými prostriedkami (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutej časti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniam tak žalobcu ako ani žalovaného nebolo možné priznať úspech, a to ani čiastočne, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov II., III., IV., V. ako vo výrokoch vecne správny potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP).

66. Predmetom prvoinštančného konania bolo zaplatenie sumy 712,86 Eur s 5% úrokom z omeškania od 27.6.2016 do zaplatenia, z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo na strane žalovanej vzniknúť (do 20.6.2016) tým, že žalovaná ako banka podľa žalobcu nedôvodne v priebehu úverového vzťahu od 1.12.2011 zvýšila úrokovú sadzbu, na základe podľa žalobcu neplatného článku 5.5 zmluvy o terminovanom úvere č. 06/093/08 dňa 16.12.2008 uzavretej medzi právnym predchodcom žalovanej bankou Dexia banka Slovensko, a.s., Žilina ako dodávateľom a Bytovým družstvom so sídlom v Trnave zastupujúcim vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na ulici X. K.. súp. XXX v obci H..

67. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vychádzajúc z rozsahu a dôvodov odvolania uplatnených tak žalobcom ako aj žalovaným, bolo posúdiť správnosť procesného postupu, skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru, že v časti o zaplatenie sumy 71,74 Eur s príslušenstvom je dôvodné žalobe vyhovieť (výrok II.), že v časti o zaplatenie 294,50 Eur s príslušenstvom je potrebné žalobu zamietnuť (výrok III.) a že zároveň bolo dôvodné vo výroku IV. určiť označenú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a neplatnú, a nadväzne vo výroku V. rozhodnúť o pomernej náhrade trov konania žalovanému. Výrok I. o čiastočnom zastavení konania v časti o zaplatenie 346,62 Eur s príslušným úrokom z omeškania v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby, nebol odvolaním žiadnej zo strán napadnutý, nadobudol právoplatnosť a nepodliehal odvolaciemu prieskumu.

A. K odvolacím námietkam žalobcu

68. Žalobca v podanom odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie, že časť žalobou uplatneného nároku o zaplatenie 294,50 Eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 27.6.2016 do zaplatenia je premlčaná v dôsledku čoho súd túto časť žaloby vo výroku III. preskúmaného rozsudku zamietol s tým, že vec v tomto rozsahu súd vec nesprávne právne posúdil a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca argumentoval tým, že správca a už vonkoncom nie spotrebiteľia, nemohol vyhodnotiť a predpokladať, že sa jedná o bezdôvodné obohatenie, postup žalovaného pokladal za možný v zmysle a na základe zmluvy, žalovaný zavádzal správcu, že vôbec k zvýšeniu ani nedošlo. Správca v žiadnom prípade nemal možnosť kvantifikovať výšku bezdôvodného obohatenia, nakoľko nedisponoval potrebnými matematickými znalosťami a spôsobom výpočtu anuitnej splátky, pričom až počas súdneho konania bola presne vyčíslená výška bezdôvodného obohatenia a preto bol žalobca nútený zobrať v časti o zaplatenie 346,62 Eur s príslušným úrokom z omeškania svoju žalobu späť. V prípade subjektívnej premlčacej lehoty je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa obohatila, nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo sa mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú

starostlivosť. V tejto súvislosti odkázal na spisové značky rozhodnutí NS SR, NS ČR a Ústavného súdu SR.

69. V odôvodnení preskúmaného rozsudku súd prvej inštancie správne uzavrel a nebolo to ani sporné, že žalobou bola uplatnená časť nároku na úroky za obdobie od 20.11.2011 do 20.6.2014 v celkovej výške 294,50 Eur, pričom žaloba na súd bola podaná dňa 30.6.2016. Žalovaný pritom v konaní vzniesol námietku premlčania.

70. V zmysle § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 111 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

71. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodného obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

72. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov tak, aby oprávnené osoby v primeraných dobách uplatňovali svoje práva a zároveň zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania tým zabráňuje dlhodobému trvaniu práv a povinností. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom na príslušnom orgáne svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Účinné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo priznať (cit. § 100 ods. 1 veta tretia OZ).

73. Na premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník zakotvuje v cit. § 107 kombinovanú premlčaciu dobu, a to objektívnu, ktorá začína plynúť odo dňa kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo, ktorá je trojročná, resp. desaťročná (pri úmyselnom obohatení), ktorú nemožno prekročiť, hoci by ešte dvojročná subjektívna premlčacia doba neuplynula. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o získaní bezdôvodného obohatenia na jeho úkor dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti prípadne aj skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci subjektívny okamih, kedy sa oprávnený dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Touto vedomosťou sa mieni znalosť takých skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (NS ČR sp. zn. 25Cdo/3306/2007). Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy je rozhodujúci subjektívny okamih, kedy sa oprávnený dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde (NS SSR v rozsudku zo dňa 17.2.1978 sp. zn. 2Cz/35/77). Uplatniť nárok žalobou na súde možno vtedy, ak sú oprávnenému známe všetky rozhodujúce skutočnosti, z ktorých možno vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatnej zmluvy.

74. S poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská, vychádzajúc zo skutkových okolností daného prípadu zistených prvoinštančným súdom, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade došlo k premlčaniu žalobou uplatneného nároku v rozsahu, v ktorom bola výrokom III. žaloba zamietnutá. Súd prvej inštancie správne uzavrel a odvolací súd sa s jeho závermi stotožňuje, že najneskôr v mesiaci december 2011, kedy žalobcovi muselo byť doručené oznámenie žalovaného o zmene úrokového rozpätia, preukázateľne dané na poštovú prepravu dňa 1.12.2011, sa žalobca dozvedel skutkové okolnosti, z ktorých mohol vyvodiť zodpovednosť žalovaného za bezdôvodné obohatenie, teda že žalovaný začal inkasovať vyššiu sumu úrokov než na akú mu vznikol nárok. Žalobca sa vtedy dozvedel, že došlo k zvýšeniu úrokového rozpätia, s ktorým nesúhlasil a považoval ho za nedôvodné, spoznal teda okolnosti, ktoré boli relevantné pre uplatnenie jeho nároku na súde, ako i pre určenie jeho výšky. Nie je pritom podmienkou podania žaloby na súd, aby žalobca mal absolútnu vedomosť o definitívnej výške nároku, keďže inštitút zmeny žaloby (§ 139 a nasl. CSP) a späťvzatia žaloby (§ 144 a nasl. CSP) umožňuje v priebehu konania dispozitívnymi úkonmi žalobcu uplatnený nárok

korigovať. Pre možnosť uplatnenia nároku na súde už vôbec nie je potrebné, aby bol nárok odobrený treťou osobou, prípadne vyššou autoritou - tu oznámením NBS. Súd prvej inštancie z odôvodnení preskúmaného rozsudku správne uviedol, že na samotnú NBS sa žalobca obrátil už keď disponoval všetkými podstatnými skutkovými okolnosťami, z ktorých mohol vyvodiť záver o tom, že k bezdôvodnému obohateniu došlo, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, aj v akom rozsahu.

75. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd uzatvára, že právny názor súdu prvej inštancie, že subjektívna premlčacia lehota v danom prípade začala plynúť v decembri 2011, je správny.

76. V ďalšej časti odvolania žalobca namietal, že žalovaným vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi a opačný záver súdu prvej inštancie v tomto smere, v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnych skutkových tvrdení súdu, je nesprávny. Zdôraznil, že pri aplikácii rozporu s dobrými mravmi je potrebné sa zaoberať jednotlivými skutkovými okolnosťami prípadu, na základe ktorých je možné konštatovať, či konanie žalobcu pri aplikácii námietky premlčania bolo alebo nebolo v rozpore s dobrými mravmi. Námietku premlčania žalobca považuje za účelovú, nakoľko žalovaný už v čase začatia súdneho konania mal dostatočnú vedomosť o množstve súdnych sporov, ktoré na súdoch SR prebiehali, mal vedomosť, že v časti týchto konaní už bolo právoplatne súdom rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky a mal vedomosť o tom, že v zmysle § 53a OZ danú zmluvnú podmienku už nemal aplikovať v praxi. Súd teda neposudzoval dobromyseľnosť žalobcu pri aplikácii a vznesení námietky premlčania, ale zaoberal sa iba zákonnou možnosťou vznesenia danej námietky, pričom sa nezaoberal zákonnou nemožnosťou, resp. obmedzením vznesenia námietky upravenou § 3 ods. 1 OZ. Súd sa mal teda zaoberať otázkou, z akého dôvodu žalobca vzniesol námietku premlčania, ktorá podľa žalobcu je v rozpore s čl. 5 CSP a či ju nevzniesol len s cieľom poškodiť iného účastníka zatiaľ, čo dosiahnutie vlastného účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu.

77. Prvoinštančný súd v preskúmanom rozsudku ustálil, že neboli zistené také okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania vznesená žalovaným uplatnená, ktoré by svojou výnimočnou či intenzitou odôvodňovali odoprieť žalovanému právo uplatniť námietku premlčania.

78. V zmysle § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

79. Ust. cit. § 3 OZ je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Pokiaľ ide o výkon práva, ktoré strane dáva priamo právny predpis, prichádza do úvahy aplikácia tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Dobrými mravmi sa rozumie súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, stotožňuje sa s nimi rozhodujúca časť spoločnosti a majú povahu základných noriem. Týmto normám zásadne neodporuje, ak niekto namieta premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, keďže inštitút premlčania prispieva k istote v právnych vzťahoch, je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Ak by ale výkon práva namietať premlčanie bol len prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by nemalo význam, išlo by tak síce o výkon práva, ktorý je formálne v súlade so zákonom, avšak išlo by o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva na úkor druhého účastníka a teda o výkon v rozpore s dobrými mravmi. O konaní vykazujúcom znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodov, z ktorých sa vznik uplatneného nároku vyvodzuje, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené do takej výnimočnej intenzity, aby bol odôvodnený taký významný zásah do princípu právnej istoty akým je odoprenie práva uplatniť námietku premlčania (uznesenie NS ČR z 31.8.2004 sp. zn. 25Cdo/2648/2003).

80. Vychádzajúc z uvedeného, uplatnenie zákonom pripustenej námietky premlčania žalovaným v danom prípade by mohlo byť v rozpore s dobrými mravmi, ak by boli vo výnimočnej intenzite naplnené konkrétne okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania vznesená, z ktorých by vyplývalo, že bola len

prostriedkom umožňujúcim poškodiť žalobcu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu by zostalo vedľajšie a z hľadiska žalovaného by nemalo význam.

81. Žalobca v tejto súvislosti pritom poukazoval na to, že žalovaný v čase začatia konania mal vedomosť o iných súdnych sporoch, pričom v časti z nich bolo právoplatne súdom rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Aj keby uvedené bolo preukázané, odvolací súd v okolnosti, že žalovaný uplatnil námietku premlčania v danom prípade (keď v iných veciach bolo súdom právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky), nevidí žiadnu nemravnú okolnosť a nie je z toho ani možné vyvodiť, že vznesená námietka premlčania je len prostriedkom ako poškodiť žalobcu. Naopak je legitímnym uplatnením zákonného inštitútu namietat' premlčanie práva uplatňovaného voči nemu. Zamietnutie nároku v dôsledku vznesenia námietky premlčania v rozsahu 294,50 Eur s príslušenstvom, nemožno považovať ani za neprímerane tvrdý postih voči žalobcovi v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatneného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas, ako správne uzavrel prvoinštančný súd a odvolací súd sa s jeho záverom stotožňuje. Vo veci teda neboli zistené také okolnosti vznesenia námietky premlčania žalovaným, ktoré by (svojou výnimočnou intenzitou) odôvodňovali odoprieť žalovanému právo námietku premlčania uplatniť.

82. K odvolacím argumentom žalobcu sa žiada dodať, že vzhľadom na to, že čl. 5 základných princípov CSP umožňuje súdu odmietnuť a sankcionovať iba procesné úkony strán priečiace sa zákazu zneužitia procesných práv v rozsahu ustanovenom Civilným sporovým poriadkom, nemôže sa čl. 5 vzťahovať na hmotnoprávne úkony akým je i uplatnenie námietky premlčania.

83. S poukazom na vyššieuvedené je potrebné uzavrieť, že námietka premlčania bola žalovaným uplatnená účinne a zamietnutie žaloby v premlčanej časti v rozsahu výroku III. bolo dôvodné.

84. V poslednej časti odvolania žalobca predmetný rozsudok napadol aj v časti výroku V., ktorým súd priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania žalovanému v rozsahu 79,86%. Vyslovil názor, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo vzťahu k žalobcom ako spotrebiteľom nespravodlivé s poukazom na § 257 CSP. Súd nebral do úvahy reálne poškodenie spotrebiteľov, ktorí žalovanej banke plnili viac ako mali a naturálne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zostalo hoci nie v žalovateľnej forme. Okolnosťou majúcou vplyv na ne/priznanie náhrady účelne vynaložených nákladov môže byť aj konanie vo veciach ochrany spotrebiteľa, v ktorých sú uplatňované pohľadávky zo spotrebiteľských zmlúv. Žalobca je preto toho názoru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v súlade s § 257 CSP a rozhodnutie súdu prvej inštancie preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

85. Prvoinštančný súd sa v preskúvanom rozsudku otázkou aplikácie § 257 CSP nezaoberal.

86. V zmysle § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

87. Podľa názoru odvolacieho súdu dôvodom hodným osobitného zreteľa nemôže byť sama osebe skutočnosť, že na strane neúspešného v súdnom konaní ide o spotrebiteľov - slabšiu stranu v spore a to ani vtedy, ak (čiastočný) neúspech spotrebiteľov spôsobilo účinné uplatnenie námietky premlčania protistranou. Skutočnosť, že žalobca v konaní zastupuje spotrebiteľov sama osebe nemôže byť dôvodom na nepriznanie pomernej náhrady trov konania úspešnejšej protistrane.

88. Súd prvej inštancie preto správne vo výroku V. napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 255 ods. 1 a 262 ods. 1 CSP, zaviazal menej úspešného žalobcu na pomernú náhradu trov prvoinštančného konania úspešnejšiemu žalovanému.

B. K odvolacím námietkam žalovaného

89. Žalovaný v podanom odvolaní pod bodom I.b) namietal, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval sudcovskú koncentráciu konania, keď opomenul, že žaloba bola podaná dňa 30.6.2016, pred účinnosťou CSP a podľa § 470 ods. 2 CSP nemožno vo veci uplatňovať ustanovenia CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

90. V zmysle § 470 ods. 1 CSP účinného od 1.7.2016 (teda odo dňa nasledujúceho po dni podania predmetnej žaloby dňom 30.6.2016) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácie konania, ak by boli v neprospech strany.

91. V cit. ust. § 470 ods. 1 CSP je zakotvený princíp okamžitej použiteľnosti novej právnej úpravy na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších zrušených predpisov. Výnimky z tohto režimu zákonodarca zakotvil v ods. 2, ktoré bránia retroaktívnej aplikácii a interpretácii procesného práva, keďže sporové strany nemožno sankcionovať „do minulosti“, v ktorej uvedená právna úprava neexistovala a nemohla sa v predtým trvajúcom spore ani rozumne predpokladať. Výnimka z okamžitej aplikácie procesnej úpravy zakotvená v cit. ust. § 470 ods. 2 veta druhá CSP určuje, že sa nepoužijú na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (čo je aj daný prípad) ustanovenia okrem iného aj o sudcovskej koncentrácii konania (§ 153 CSP), za splnenia zákonnej podmienky, že by boli v neprospech strany. Text slovného spojenia „ak by boli v neprospech strany“ podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vykladať absolútne, teda že by ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti CSP boli úplne bez výnimky vylúčené. Náležitý je skôr reštriktívny výklad predmetného spojenia tak, aby na jednej strane bol zachovaný účel tohto ustanovenia (ochrana dôvery v právo - princíp legitímneho očakávania) a na strane druhej sa mohli prejavíť nástroje nového procesu smerujúce k zrýchleniu a zefektívneniu súdneho konania. Podľa názoru odvolacieho súdu cit. ust. § 470 ods. 2 veta druhá CSP je potrebné vykladať tak, že ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania nemožno aplikovať automaticky bez toho, aby stranám bol poskytnutý procesný priestor a čas na uplatnenie nových procesných pravidiel. Z ustanovenia teda nevyplýva, že by ho nebolo možné aplikovať vôbec, ich použitie je vylúčené iba vtedy, ak by mali byť použité bez možnosti strany v primeranej lehote reagovať na nové procesné inštitúty.

92. S poukazom na vyššie uvedený právny názor, s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetná žaloba bola na súde podaná dňa 30.6.2016, kedy začalo súdne konanie, teda len jeden deň pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku dňom 1.7.2016, a teda celé súdne konanie okrem prvého dňa prebiehalo už za účinnosti nového CSP, s prihliadnutím tiež na skutočnosť, že predmetné pojednávanie, na ktorom súd aplikoval sudcovskú koncentráciu konania sa uskutočnilo až dňa 13.8.2020, teda viac ako štyri roky po nadobudnutí účinnosti CSP a začatí konania, je nepochybné, že strany mali dostatok času reagovať na nové procesné inštitúty. Preto pokiaľ súd prvej inštancie na danom pojednávaní uplatnil sudcovskú koncentráciu konania, nekonal tak v neprospech žiadnej strany a preto v súlade s ust. § 470 ods. 2 veta druhá CSP mohol ustanovenia CSP o sudcovskej koncentrácii konania v konaní uplatniť. Námitka žalovaného v podanom odvolaní, že aplikácia sudcovskej koncentrácie konania v danom prípade nebola možná, preto neobstojí.

93. V rámci tejto časti odvolania žalovaný tiež namietal, že prvoinštančný súd odmietol prostriedky procesnej obrany žalovaného prezentované na pojednávaní dňa 13.8.2020 v rozpore s § 153 ods. 1 CSP, keď na ne nielenže neprihliadol, ale od žalovaného odmietol prevziať a do spisu založiť pripravené listiny, s tým, že takýto postup porušuje právo strán na spravodlivý kontradiktórny proces, ale aj možnosť dosiahnuť nápravu v odvolacom konaní. Podľa žalovaného, ustanovenia o sudcovskej koncentrácii boli navyše aplikované predčasne, keďže prvýkrát na úvod pojednávania 13.8.2020 súd oboznámil strany s tým, že článok 5.5 predmetnej zmluvy sa mu javí ako neprijateľná zmluvná podmienka a bude postupovať ex offa podľa § 298 ods. 1 CSP. Prvýkrát mohol teda žalovaný produkovať akúkoľvek procesnú obranu až na pojednávaní 13.8.2020, kedy mal pripravené písomné vyhotovenia svedeckých výpovedí Ing. L. a Ing. O., ktoré prostriedky procesnej obrany nemohol predložiť skôr, keďže považoval za nemožné, aby súd rozhodol podľa § 298 ods. 1 CSP. Nebola preto splnená podmienka pre aplikáciu sudcovskej koncentrácie podľa § 153 ods. 1 veta druhá CSP. Podľa žalovaného nebola splnená ani podmienka podľa ods. 2 tohto ustanovenia, keďže všetky dôkazné prostriedky mal pripravené na nariadený termín pojednávania a súd sa s ich obsahom mohol oboznámiť priamo na pojednávaní.

94. Z obsahu spisu vyplýva (č.l. 495 a n.) že predmetné konanie začalo dorúčením návrhu na súd dňa 30.6.2016, odkedy strany do spisu zakladali vyjadrenia a listinné dôkazy a prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 13.8.2020 (zápisnica č.l. 495), na ktorom sa zúčastnili zástupcovia oboch strán sporu. Podľa zápisnice v úvode právny zástupca žalobcu ako aj žalovaného uskutočnili prednes podľa § 181

ods. 1 CSP, právny zástupca žalobcu v rámci neho predložil súdu listinné dôkazy. Právny zástupca žalovaného pre prípad, že by čl. 5.5 mal byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou poukázal na to, že išlo o ustanovenie individuálne dojednané a je potrebné preskúmať samotný kontraktačný proces, čo je možné svedeckými výpoveďami Ing. O. a Ing. L., s tým, že uvedenú skutočnosť budú preukazovať svedeckými výpoveďami, avšak stotožňujúc sa s názorom právneho zástupcu žalobcu netrvajú na osobnej výpovedi uvedených svedkov a domáhajú sa, aby súd vykonal dôkaz listinou, oboznámením sa s ich výpoveďami z iných súdnych sporov. Právny zástupca žalovaného v rámci svojho prednesu predložil do spisu listinné dôkazy. Následne prvoinštančný súd podľa § 181 ods. 2 CSP určil, ktoré skutkové tvrdenia sú sporné, ktoré nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Potom nariadil dokazovanie, s odkazom na § 204 CSP, dôkazy doručeními listinami priamo nevykonával s tým, že strany k nim nemali žiadne pripomienky. Následne súd vyzval strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, potom vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil predmetný rozsudok.

95. Prvoinštančný súd v ods. 34 a nasl. odôvodnenia preskúmaného rozsudku skonštatoval, že žalobca a žalovaný na pojednávaní dňa 13.8.2020 predniesli nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, na ktoré súd s poukazom na ust. § 153 ods. 1 a 2 CSP neprihliadal. Uvedené sa týkalo na strane žalovaného prvýkrát prednesených skutkových tvrdení - informovanie správcu osobne o zvýšení úrokových sadzieb, tvrdenie o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky čl. 5.5, zasielaní návrhu zmluvy žalobcovi na pripomienkovanie a jej pripomienkovanie a dopĺňanie žalobcom. Súd neprihliadol na všetky žalobcom a žalovaným na pojednávaní 13.8.2020 vznesené návrhy na vykonanie dokazovania vrátane výsluchu svedkov a predložených listín.

96. V zmysle § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Podľa ods. 3, ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

97. Cit. ust. § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania je normatívnym vyjadrením základného princípu zakotveného v čl. 5 CSP, podľa ktorého súd môže odmietnuť procesné úkony, ktoré vedú k nedôvodným prietahom v konaní. Ust. § 153 CSP zakotvuje povinnosť (v ods. 1) a sankciu za jej porušenie (v ods. 2 a 3). Strany podľa neho majú povinnosť predložiť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné. Napriek tomu je v diskrečnej právomoci súdu poskytnúť strane na pojednávaní lehotu na dodatočné splnenie povinnosti tvrdiť a navrhnuť dôkazy v zmysle § 181 ods. 4 CSP. Ak súd dospeje k záveru, že strana sporu neuplatnila prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas, má možnosť buď konanie strany ospravedlniť a na jej procesný úkon prihliadať, alebo vyvodiť sankčné dôsledky, teda na omeškaný procesný úkon neprihliadnuť, čo vysvetlí v odôvodnení rozsudku, čo závisí od okolností konkrétneho prípadu. Oneskorené predloženie prostriedkov procesného útoku alebo obrany môže súd ospravedlniť na základe objektívnych kritérií (napr. právna zložitosť sporu) alebo subjektívnych kritérií (napr. schopnosť strany rozoznať potrebu tvrdiť určité skutočnosti).

98. Podľa rozsudku SD vo veci C-168/05 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL podľa Smernica 93/13/EHS vnútroštátny súd má posudzovať ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

99. Možnosť súdu aj bez návrhu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka použitá dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, je priamo zakotvená v § 298 CSP.

100. Žalujúca strana pritom už v žalobe doručenej žalovanému tvrdila, že zmluvné podmienky v bode 5.5 a 12.1.1.1 predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky. Je pritom nerozhodné, že nenavrhol priamo

v petite žaloby určiť vo výroku rozsudku tieto zmluvné podmienky za neprijateľné, keďže súd tak podľa cit. § 298 CSP mohol urobiť ex offo.

101. Dôkazné bremeno na preukázanie individuálneho dojednania zmluvnej podmienky, čo by vylúčilo súdny prieskum jej neprijateľnosti (§ 53 ods. 1 OZ), pritom v zmysle § 53 ods. 3 OZ zaťažuje dodávateľa, v danom prípade žalovaného.

102. Vychádzajúc z uvedeného, nemohlo byť pre žalovaného, už po oboznámení sa so žalobou, zložité rozpoznať potrebu tvrdiť a preukazovať skutočnosti týkajúce sa individuálneho dojednania zmluvných podmienok, čím nebolo splnené subjektívne kritérium pre ospravedlnenie oneskoreného predloženia dôkazov a zároveň z tohto hľadiska nemožno hovoriť ani o právnej zložitosti sporu ako o objektívnom kritériu, ktoré by ospravedlňovalo oneskorené predloženie dôkazov. Uvedené platí o to skôr, keď pred uplatnením sudcovskej koncentrácie spor prebiehal cca 4 roky a na súdoch sa vedie viac než 50 obdobných sporov.

103. Žalovaný teda dotknuté prostriedky procesného útoku a procesnej obrany neuplatnil včas, keďže ich mohol predložiť už skôr, v priebehu predchádzajúcich 4 rokov konania, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré žalovaný predložil až na pojednávaní 13.8.2020, potom prvoinštančný súd dôvodne neprihliadol, a to aj preto, že v dôsledku potreby oboznámenia sa súdom s rozsiahlymi listinnými dôkazmi (zápisnicami z pojednávaní v iných sporoch), by sa vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania príp. vykonanie ďalších úkonov súdu.

104. Vychádzajúc z vyššieuvedeného, v spojení s argumentáciou prvoinštančného súdu k tejto otázke, odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie sa nedopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), ani neodňal žalovanému možnosť konať pred súdom, keď na pojednávaní dňa 13.8.2020 dôvodne uplatnil sudcovskú koncentráciu konania v zmysle § 153 CSP.

105. Pod bodom III. písm. a) odvolania žalovaný tvrdil nesprávne právne posúdenie veci súdom, keď namietal spotrebiteľský charakter sporu. Argumentoval pritom tým, že v spore vystupujú dva rovnocenné subjekty, žalovaný ako banka a správca ako profesionál, pričom správcu nemožno považovať za subjekt v nerovnom postavení so žalovaným a spor za spotrebiteľský. Žalobca sa s týmto názorom nestotožnil a tvrdil, že sa jedná o spotrebiteľský spor.

106. V zmysle § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

107. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

108. Dodávateľom podľa § 52 ods. 3 OZ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 4 je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

109. V danej veci predmetom konania je nárok vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (pôvodne žalobcov v konaní zastúpených Bytovým družstvom so sídlom v Trnave, po právoplatnosti uznesenia č.k. 14C/21/2017-310 zo dňa 7.6.2019 dňom 23.7.2019, sa stalo žalobcom Bytové družstvo so sídlom v Trnave, ako správca zastupujúci vlastníkov bytov a nebytových priestorov v zmysle zák. č. 182/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom od 1.11.2018 - ďalej aj len ZoVB), na vydanie bezdôvodného obohatenia na základe zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08, ktorú dňa 16.12.2008 uzavrel ako pôvodný veriteľ Dexia banka Slovensko a.s. a ako klienti vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome zastúpení Bytovým družstvom so sídlom v Trnave, predmetom ktorej bol úver na vybudovanie plynovej kotelne v bytovom dome. Je nesporné, že pôvodný veriteľ Dexia banka Slovensko, a.s., pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy o úvere vystupoval ako dodávateľ, keďže pri nej konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti a takisto je nesporné, že

vlastníci bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome pri uzatváraní a plnení predmetnej spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej resp. podnikateľskej činnosti. Je potom nevyhnutné tiež uzavrieť, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 OZ. Skutočnosť, že za vlastníkov bytov a nebytových priestorov pri kontraktácii predmetnej zmluvy na základe zákonného zmocnenia konal správca, nič nemení na postavení vlastníkov ako subjektov základného hmotnoprávneho vzťahu. Podľa názoru odvolacieho súdu bola splnená i nasledujúca podmienka cit. § 290 CSP a to, že predmetný spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplýva, resp. súvisí s predmetnou spotrebiteľskou zmluvou. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou je potrebné považovať aj nároky z bezdôvodného obohatenia, ktoré majú pôvod v spotrebiteľskej zmluve.

110. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, keďže boli splnené všetky predpoklady cit. ust. § 290 CSP, prejednávany spor je sporom spotrebiteľským. Na tomto závere nemôže nič zmeniť skutočnosť, že jednotlivé fyzické osoby - vlastníci bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome - boli pri uzatváraní predmetnej spotrebiteľskej zmluvy zastúpení správcom v súlade so ZoVB, ani to, že aktuálne na základe citovaného uznesenia prvoinštančného súdu ako žalobca vystupuje Bytové družstvo so sídlom v Trnave.

111. V zmysle § 8b ods. 1 ZoVB v znení účinnom od 1.7.2007 (v znení novely zák. č. 268/2007 Z.z.) správca je oprávnený konať pri správe domu za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom. Správca teda vystupoval ako priamy zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorý konal v ich mene a na ich účet. Obdobne v zmysle nasledujúcej novelizácie ZoVB zák. č. 283/2018 Z.z. s účinnosťou od 1.11.2018 v zmysle § 9 ods. 7 správca vo vlastnom mene zastupuje a koná na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom. Zákonodarca tak zmenil spôsob konania správcu pri súdnych sporoch tak, že správca zastupuje a koná vo vlastnom mene na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom. Po tejto novele je teda správca aktívne alebo pasívne vecne legitímovaný zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov na súde vo vlastnom mene no na ich účet, správca tak bude sám účastníkom konania. Stále teda platí, že správca pred súdom konal aj koná vždy na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov, v danom prípade spotrebiteľov. Keďže daný spor sa týka nárokov vlastníkov bytov a nebytových priestorov vyplývajúcich z úveru na rekonštrukciu bytového domu, úkony správcu v súvislosti s podaním žaloby je možné považovať za konanie pri správe domu (§ 8b ods. 1 ZoVB v znení do 31.01.2010 a § 9 ods. 7 ZoVB v aktuálnom znení). To, že za spotrebiteľov v súdnom spore koná ich zákonom zmocnený zástupca, nemôže nič zmeniť na tom, že sa v zmysle vyššie uvedenej analýzy sa jedná o spotrebiteľský spor. Námitka žalovaného v podanom odvolaní, že nejde o spotrebiteľský spor, resp. spor zo spotrebiteľskej zmluvy je preto nedôvodná.

112. Pod bodom III. písm. b) odvolania žalovaný namietal záver súdu, že sa bezdôvodne obohatil, nakoľko čl. 5.5 zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pričom argumentoval výlučne tým, že nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, že určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je vylúčené, ak sa týka hlavného predmetu plnenia a že zmluva o úvere bola medzi stranami individuálne dojednaná.

113. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v tejto časti uviedol, že žalobcovia sú bezpochyby spotrebiteľia a predmetom súdneho konania je spotrebiteľská zmluva.

114. Ako už odvolací súd uzavrel vyššie, predmetný vzťah je teda vzťahom spotrebiteľským a daná zmluva o úvere zmluvou spotrebiteľskou, ktorý vzťah sa spravuje príslušnými právnymi normami, na ochranu spotrebiteľa, a to aj napriek tomu, že nejde o spotrebiteľský úver v zmysle § 1 ods. 2 písm. a) a e) zák. č. 258/2001 Z.z.

115. Predmetom plnenia podľa danej zmluvy o úvere je samotný úver, teda poskytnutie peňažných prostriedkov dlžníkovi (za odplatu). Dotknutý čl. 5.5 zmluvy, pojednávajúci o možnosti zmeny úrokovej sadzby, nie je potom dojednaním o hlavnom predmete plnenia (ktorý v zmysle § 53 ods. 1 OZ nemôže byť neprijateľnou podmienkou), ako to tvrdí žalovaný v odvolaní.

116. V zmysle § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (ods. 1). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ

možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (ods. 2). Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (ods. 3). Podľa ods. 4 písm. i) tohto ustanovenia za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktorí umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve.

117. V zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, najmä § 502, úrok z úveru predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi peniaze, je to zmluvne dojednaná cena úveru, odplata za poskytnutý úver. Aj podľa rozsudku NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 úrok je cena peňazí. S poukazom na uvedené úrok z úveru predstavuje cenu plnenia, v dôsledku čoho, v zmysle cit. § 53 ods. 1 OZ, vo všeobecnej rovine najmä vo vzťahu k jeho výške, včítane dojednania o zmene výšky úroku, neprichádza do úvahy jeho posudzovanie ako prípadnej neprijateľnej zmluvnej podmienky. V tomto sa odvolací súd nezhodol so záverom prvoinštančného v ods. 85. odôvodnenia.

118. Špeciálne ust. § 53 ods. 4 písm. i) OZ (použitie aj prvoinštančným súdom) ale za neprijateľnú zmluvnú podmienku označuje ustanovenie zmluvy, ktoré umožňuje dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, pod čo spadá aj zmena úrokovej sadzby. Z tohto hľadiska potom bolo možné preskúmať ne/prijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 5.5 zmluvy, ktorej individuálne dojednanie, ako je uvedené vyššie, nebolo preukázané.

119. Až po uzavretí predmetnej zmluvy sa súčasťou piatej hlavy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (s účinnosťou od 1.6.2010) stalo ust. § 53 ods. 15, podľa ktorého, za neprijateľnú podmienku podľa ods. 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka podľa ktorej si a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia meniť úrokovú sadzbu..., ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom, a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu, písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu. Zákaz retroaktivity ale bráni uplatneniu tohto ust. na daný prípad. Aj Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách podľa prílohy pod bodom 2 písm. b) v spojení s bodom 1 písm. j) uvádza, že pododsek j) (umožniť predajcovi alebo dodávateľovi jednostranne meniť zmluvné podmienky bez právneho dôvodu, ktorý je uvedený v zmluve) nebráni uplatneniu podmienok, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb, vyhradí právo zmeniť úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom alebo finančnú službu spotrebiteľovi, úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom... bez oznámenia, ak na to má právny dôvod, za predpokladu, že sa od dodávateľa vyžaduje ihneď o tom informovať druhú stranu alebo strany pri najbližšej príležitosti a že druhá strana má možnosť ihneď odstúpiť od zmluvy. Ostatne citované ustanovenia OZ (obdobne Smernice) v znení v čase uzavretia predmetnej zmluvy, teda umožňujú jednostrannú zmenu úrokovej sadzby dodávateľom za splnenia zákonných podmienok.

120. Súd prvej inštancie teda dôvodne pristúpil k posudzovaniu príp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v bode 5.5 zmluvy, pričom dospel k záveru o neurčitosti predmetnej zmluvnej podmienky s tým, že podľa textu bodu 5.5 rozhodnutie o zmene úrokovej miery je ponechané na jednostrannom rozhodnutí žalovaného bez jasných, určitých a predvídateľných podmienok, čo zakladá zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorej dôsledkom je neprijateľnosť a neplatnosť tejto podmienky. Tieto podstatné a kľúčové závery prvoinštančného súdu ale žalovaný v odvolaní nenapadol ani ničím nespochybnil.

121. Zhrnúc vyššie uvedené nebola dôvodnou žiadna námietka žalovaného vo vzťahu k určeniu čl. 5.5 zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku a to, že nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, že určenie neprijateľnosti danej zmluvnej podmienky je vylúčené, lebo sa týka hlavného predmetu plnenia, ani že zmluva o úvere bola medzi stranami individuálne dojednaná. Žalovaný pritom v podanom odvolaní, ktorého rozsahom a dôvodmi je odvolací súd viazaný (§ 379 a § 380 CSP) vôbec nijako nenamietal závery súdu prvej inštancie o neurčitosti predmetnej zmluvnej podmienky s tým, že rozhodnutie o zmene úrokovej miery je ponechané na jednostrannom rozhodnutí žalovaného bez jasných, určitých a predvídateľných podmienok, čo zakladá zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorej dôsledkom je neprijateľnosť a neplatnosť tejto podmienky. Táto relevantná časť záverov súdu prvej inštancie odvolaním nenamietaná, potom nepodliehala odvolaciemu prieskumu.

122. S poukazom na predtým uvedené, k tejto časti odvolania žalovaného potom odvolací súd musel prijať záver, že určenie vo výroku IV. preskúmaného rozsudku, že ust. bodu 5.5 predmetnej zmluvy o termínovanom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je neplatné, bolo dôvodné.

123. Pod bodom IV. odvolania žalovaný namietal, že právoplatné uznesenie okresného súdu zo dňa 7.6.2019 č.k. 14C/21/2017-310, ktorému vytýkal aj nedostatočné odôvodnenie, ktorým z konania vystúpili žalobcovia 1. - 35. a na ich miesto vstúpilo Bytové družstvo so sídlom v Trnave, má vadu, ktorá mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej spočívajúcu v tom, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 2 v spojení s § 365 ods. 1 písm. a) CSP). V tejto súvislosti žalovaný namietal, že pôvodný žalobcovia návrh na túto zmenu nepodali, podal ho advokát ich zástupcu, ktorý nepreukázal oprávnenie na to, aby mohol zastupovať 35 označených fyzických osôb. Ak by zastúpenie vlastníkov na základe splnomocnenia udeleného správcom bolo prípustné, súd mal prihliadnuť na to, že zastúpenie trvá len kým je žalobca vlastníkom bytu a po prevode vlastníctva bytu ex lege zaniká a správca zastupuje už iba nového vlastníka. Návrh na zmenu tak podali len tí žalobcovia, ktorých správca zastupoval v deň jeho podania, niektorí žalobcovia pritom už nemali právnu subjektivitu (boli po smrti) a niektorí už neboli evidovaní ako vlastníci bytov. Súd nemohol návrhu vyhovieť, pretože ho nepodali všetci žalobcovia tvoriaci nerozlučné spoločenstvo v zmysle § 78 CSP. Okrem toho podľa žalovaného nebol takýto návrh ani procesne prípustný a to s odkazom na rozhodnutie II.ÚS 302/2019 s tým, že zmena právnej úpravy vykonaná zák. č. 283/2018 Z.z. nepredstavuje prevod, ani prechod práv žalobcov na správcu a nie je zmenou hmotnoprávnej legitímácie, ku ktorej by došlo po začatí konania.

124. Žalobca k tejto časti odvolania žalovaného odkázal na dôvodovú správu k novele zák. č. 283/2018 Z.z., ako aj na ust. § 8a ods. 7 ZoVB, podľa ktorého dochádza spolu s prevodom vlastníctva k bytu aj k univerzálnej sukcesii všetkých práv a povinností viažucich sa k bytu na nového vlastníka bytu, pričom poukázal na rozhodnutie I.ÚS 428/2019.

125. V zmysle § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

126. V zmysle § 389 ods. 2 CSP, ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

127. Predovšetkým odvolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľa, že v danom prípade na strane žalobcov je nútené spoločenstvo v zmysle § 78 CSP.

128. V zmysle § 78 CSP nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu (ods. 1). Súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa ods. 1 (ods. 2).

129. O nútené spoločenstvo ide vtedy, keď priamo zo zákona alebo z povahy veci je nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo spoločenstvo, teda keď existencia spoločenstva je vynútená hmotnoprávnou úpravou. Typicky pri žalobe o neplatnosť zmluvy alebo o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

130. Predmetom daného konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa v zmysle § 456 OZ musí vydať tomu, na úkor koho sa získalo, v danom prípade teda vlastníkom bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome. V zmysle ust. § 8a ods. 7, § 19 ods. 2 a § 10 ods. 5 ZoVB pritom platí, že prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva k bytu v bytovom dome dochádza k právnemu nástupníctvu všetkých práv a povinností, teda aj príp. práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie je teda potrebné vydať aktuálnym vlastníkom bytov a nebytových priestorov, pričom ale vydané bezdôvodné obohatenie je účelovo viazané a patrí do fondu prevádzky, údržby a opráv (§ 10 ods. 3 ZoVB). V zmysle uvedeného je tak potom na strane žalobcov pluralita veriteľov, pričom v danom prípade, keďže ide o plnenie nedeliteľné (nemožno oddeliť aká časť bezdôvodného obohatenia patrí tomu ktorému konkrétnemu vlastníkovi), v zmysle § 512 ods. 2 OZ platí, že dlžník je oprávnený plniť ktorémukoľvek z veriteľov, keďže nebolo dohodnuté niečo iné a splnením jednému z veriteľov dlh zanikne. A contrario potom platí, že ktorýkoľvek z veriteľov, prípadne ktorýkoľvek viacerí

veritelia, sú oprávnení žiadať plnenie od dlžníka a nie je podmienkou, že tak musia urobiť všetci naraz. Procesné spoločenstvo žalobcov potom nie je nútené a pre úspech v spore sa nevyžaduje nevyhnutne účasť všetkých subjektov právneho vzťahu (§ 78 CSP).

131. Už v rozhodnutí sp. zn. I.ÚS 428/2019 Ústavný súd SR odobril závery všeobecných súdov, že správca mal oprávnenie udeliť plnomocenstvo v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov advokátskej kancelárii na zastupovanie v súdnom spore, pretože toto oprávnenie správcovi vyplýva priamo z ust. § 8b ods. 1 v spojení s § 6 ods. 2 písm. a) ZoVB. Advokátska kancelária ako splnomocnenec potom mala riadne oprávnenie podať súdu žalobu za všetkých tam uvedených žalobcov. Ak teda v zmysle uvedených záverov Ústavného súdu mala správcom splnomocnená advokátska kancelária oprávnenie podať žalobu za jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov, potom nesporne má právo vykonávať aj všetky procesné úkony v prebiehajúcom spore, teda i podať predmetný návrh na zmenu žalobcov.

132. V zmysle § 8a ods. 7 ZoVB s prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu (či už predajom, úmrtím a pod.) alebo nebytového priestoru v dome prechádzajú na nového vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o výkone správy, zo zákona dochádza teda k univerzálnej sukcesii všetkých práv a povinností viažucich sa k bytu na jeho nového vlastníka. Momentom prevodu preto správca nadobúda oprávnenie vo vlastnom mene a na účet vlastníkov konať pred súdom. Keďže tento správca, ako bolo uvedené vyššie, účinne splnomocnil na zastupovanie vlastníkov predmetnú advokátsku kanceláriu, táto má potom právo zastupovať aktuálnych vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Z uvedeného je potom potrebné vyvodiť, že návrh na zmenu na strane žalobcu bol podaný oprávnenými osobami.

133. Ďalšou otázkou, ktorú v súvislosti s predmetným uznesením žalovaný v odvolaní nastolil bolo, či predmetný návrh na zmenu na strane žalobcov bol procesne prípustný s poukazom na ust. § 80 ods. 1 CSP.

134. V zmysle § 80 ods. 1 CSP ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto, alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia súd vyhovie návrhu podľa ods. 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu.

135. V zmysle § 8b ods. 1 ZoVB v znení účinnom v čase začatia konania (k 30.6.2016) správca je povinný vykonávať správu domu samostatne v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet a je oprávnený konať pri správe domu za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom.

136. Po novelizácii ZoVB zák. č. 280/2018 Zb. účinnéj od 1.11.2018 v zmysle § 9 ods. 7 spoločenstvo a správca sú povinní vykonávať správu domu samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvá a správca vo vlastnom mene zastupujú a konajú na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci; toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov spoločenstva alebo správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

137. Rozhodujúcim v danom prípade je rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 302/2019 zo dňa 20.2.2020 v takmer identickej veci, v ktorom Ústavný súd vyslovil, že predmetnú zmenu právnej úpravy (ZoVB vykonanú zák. č. 283/2018 Z.z. účinnú od 1.11.2018) možno síce považovať za právnu skutočnosť, ale nie takú, ktorá by vyžadovala vyhovieť navrhovanej zmene subjektov v zmysle § 80 ods. 1 CSP. Z hľadiska hmotného práva nedošlo k prevodu ani k prechodu práv na strane žalobcov, o ktoré v konaní ide, preto je možné konštatovať, že vlastníci bytov sú aj naďalej nositeľmi hmotného práva, o ktorom sa v konaní koná a rozhoduje. Predmetnou zmenou právnej úpravy došlo len k zmene postavenia správcu, to však neznamená, že vlastníkov bytov už nemožno považovať v zmysle hmotného práva za aktívne vecne legitimovaných v spore. Nositeľmi hmotného práva, o ktorom sa koná, boli podľa predošlej aj aktuálnej právnej úpravy vlastníci bytov, správca vždy bol a je len ich zástupcom. Zmenou právnej úpravy správca len nadobudol procesné právo (popri vlastníkoch bytov ako nositeľoch hmotných

práv) tento hmotnoprávny nárok vlastníkov bytov uplatňovať vo vlastnom mene. Zmenou právnej úpravy vykonanou zák. č. 283/2018 Z.z. nedošlo k prevodu, ani prechodu práv žalobcov, ktoré sú predmetom konania. Zmena právnej úpravy postavenia správcu účinná od 1.11.2018 ešte posilňuje postavenie správcu, čo však neznamená, že vlastníci bytov stratili vecnú legitimitáciu v sporoch týkajúcich sa správy bytového domu. Na základe uvedených záverov potom Ústavný súd SR uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/194/2018, obdobné uzneseniu v predmetnej veci na čl. 310, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Obdobne NS SR v rozhodnutí pod sp. zn. 3Cdo 193/2014 uzavrel, že záver, že správca je oprávnený pri výkone správy majetku vlastníkov bytov a nebytových priestorov v mene vlastníkov bytov vymáhať úhrady však nevyklučuje, že aj samotní vlastníci nemôžu sami tieto úhrady vymáhať.

138. Podľa citovaných ustanovení ZoVB a uvedených záverov ÚS SR aj NS SR, predmetnou zmenou právnej úpravy došlo k zmene postavenia správcu ako zákonného zástupcu vlastníkov z priameho zástupcu na nepriameho zástupcu vlastníkov bytov, došlo k prechodu procesného oprávnenia uplatňovať hmotnoprávny nárok za vlastníkov bytov na správcu. Nositeľmi hmotného práva pritom boli podľa predošlej aj aktuálnej právnej úpravy vlastníci bytov, správca bol a je len ich zástupcom. Zmenou právnej úpravy správcu len nadobudol procesné právo (popri vlastníkoch bytov) hmotnoprávny nárok vlastníkov bytov uplatňovať vo vlastnom mene. Predmetná zmena právnej úpravy tak posilňuje postavenie - oprávnenia správcu, čo neznamená, že vlastníci bytov stratili vecnú legitimitáciu v sporoch týkajúcich sa správy bytového domu o to viac, ak vo veci podanej žaloby žalobcami sú samotní vlastníci bytov. S poukazom na uvedené odvolací súd zhodne ako ÚS SR v obdobnej veci pod II.ÚS 302/2019 uzatvára, že v danom prípade zmenou právnej úpravy vykonanou zák. č. 283/2018 Z.z. nedošlo k prevodu, ani k prechodu práv žalobcov, ktoré sú predmetom konania, v dôsledku čoho neboli splnené podmienky cit. ust. § 80 ods. 1 CSP, za ktorých súd mohol rozhodnúť o zámene na strane žalobcu.

139. S poukazom na vyššie uvedené, prvoinštančný súd v uznesení, ktoré predchádzalo rozsudku č.k. 14C/21/2017-310 zo dňa 7.6.2019 právoplatným 23.7.2019, vec nesprávne právne posúdil keď na vec nesprávne aplikoval § 80 CSP, hoci jeho podmienky pre zmenu žalobcu, a to prechod práv a povinností o ktorých sa koná (z vlastníkov bytov na správcu Bytové družstvo so sídlom v Trnave na základe predmetnej zmeny ZoVB) splnené neboli. Uznesenie preto nemalo byť vydané.

140. Podmienkou prípustnosti odvolacieho dôvodu v zmysle cit. § 365 ods. 2 CSP ale je, že zistená vada uznesenia mala vplyv na vecnú správnosť napadnutého meritórneho rozhodnutia. Musí byť teda daná vecná súvislosť medzi rozsudkom a dotknutým procesným uznesením. V danom prípade, podľa názoru odvolacieho súdu, vada predmetného uznesenia nemala žiaden vplyv na vecnú správnosť vydaného rozsudku (ktorým bolo konanie čiastočne zastavené, žalobe čiastočne vyhovené, žaloba čiastočne zamietnutá a určená neprijateľná zmluvná podmienka). Podľa § 9 ods. 7 ZoVB v akt. znení, s účinnosťou od 1.11.2018 správca nadobudol zo zákona procesné právo žalobou uplatnený hmotnoprávny nárok vlastníkov bytov uplatňovať na súde vo vlastnom mene na ich účet. V dôsledku toho, to, že sa dotknutým hoci vadným uznesením stal žalobcom, nemá žiaden vplyv na vecnú správnosť rozsudku. Ak by žalobcami zostali jednotliví vlastníci bytov, bolo by to bez vplyvu na výrok, enunciatívny rozsudku by sa tým nijako nezmenil. Tento odvolací dôvod žalovaného preto neobstojí.

141. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

142. Po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalobcu a žalovaného, s poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd napokon dospel k záveru, že ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nebol spôsobilý viesť k inému rozhodnutiu ako prijal prvoinštančný súd v preskúvanom rozsudku, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov II., III., IV. a V., ako vo výrokoch vecne správny, s použitím § 387 CSP potvrdil.

143. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

144. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

145. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

146. V tomto odvolacom konaní neuspel o svojim odvolaním ani jeden z odvolateľov, preto odvolací súd, v zmysle cit. § 255 ods. 2 CSP, vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

147. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).